

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravništvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izreja vsak dan zvečer izvenšani nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parie in zalivala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5 telefon št. 85

Državni zbor.

Dunaj, 12. decembra.

Usoda parlamenta je započeta. Tako se glasi splošna sodba političnih krogov. Pozno popoldne se je sestel ministrski svet in trdi se, da je vlada odločena, se danes ali pa vsaj jutri zbornico zapreti in etablirati režim § 14. Z veliko napetostjo se je pričakovalo, kako odloči češki narodnosocijalni klub. Kakor smo že včeraj poročali je bil ministrski predsednik pripravljen ustreči nekaterim zahtevam čeških radikalcev, s katerimi se strinja sicer tudi večina ostalih poslancev. **Naredbenim potom.** Grof Stürgkh pa je vsako spremembo zakona samega odklonil.

Mali incident, ki se je prigodil tekom včerajšnje seje justičnega odseka je situacijo še poostil. Grof Stürgkh je zapuščajoč odsekovo dvorano v pogovoru s dvornim svetnikom dr. Zolgerjem precej glasno izgovoril besede »to je nečuvno, to je grdo«. Parlamentarni kolporterji so takoj raznesli govoricu, da je ministrski predsednik na ta način kritiziral taktiko čeških narodnosocijalcev. Izkazalo se je sicer pozneje, da so se one Stürgkhove besede nanašale na zadevo, ki nima s parlamentom in notranjo politiko ničesar opraviti, vendar je baš v parlamentu težko izbrisati prvotne vtiske. Nar. soc. klub je pod vplivom tega razpoloženja tem rajše akceptiral ponudbo poljskega kluba za posredovanje ter prerušil osebne stike z načelnikom vlade.

O posredovanju se pravzaprav ne more govoriti, kajti nar. socijanci so redigirali v odgovor na včerajšnje vladne propozicije **ultimatum**, ki ga vlada sigurno ne bo akceptirala.

Ultimatum ima obliko pravca tega manifesta na narod. Poudarja, da je vlada predložila zbornici predlog, pred katero se je polastilo ljudstva splošni strah. Vlada zahteva od naroda nezasišne žrtve in to v trenutku, ko se širi z njeno pomočjo v čeških deželah vedno hujše nemški terorizem, v dobi ko zapirajo nemški nacionalci ob vladni asistenci češke šole in ko preganja justični minister pravice češkega jezika. Narodno socijalni poslanci ne morejo

opustiti obstrukcije drugače, kakor če akceptira vlada naslednje spremembe v zakonu o vojnih dajatvah:

§ 1. naj omeji uporabo zakona zgolj na slučaj vojske; zakon se sme uveljaviti le po sklepu celega ministrstva, osebne služnosti se morajo precizirati in omejiti na moške osebe od 18.—45. leta, te osebe naj se povrh smejo uporabiti le v mejah domače občine ali pa pristojnega okrajnega glavarstva. V zakonu je nadalje določiti, da se osebnim služnostim podvržene osebe nikdar ne smejo oborožiti.

Ta ultimatum je po oficijoznih izjavah za vlado nesprejemljiv. Obstrukcija se bo torej nadaljevala — usque ad finem. V krogih vladnih strank se zvečer sicer še ventilira načrt zlomiti obstrukcijo z **nočno sejo**, toda zdi se, da na ta način ne bo mogoče preprečiti pričakovanega — konca.

Če se ne zgodi političen čudež, potem bomo skoraj v režimu § 14. Z našega narodnega stališča bi morali to obžalovati. Menimo, da grozi v brezparlamentarnem času našemu javnemu življenju in gibanju absolutističen pritisk, ki ga je v dobi državnozbornskega zasedanja mogoče vsaj nekoliko ublažiti. Nastaja vprašanje je li konsekvantna obstrukcija proti zakonu o vojnih služnostih politično utemeljena. Obstrukcija ne more biti sebi sami namen, more biti le sredstvo. Konsekvantna, do skrajnosti vstrajajoča obstrukcija je takrat potrebna, kadar gre preprečiti čin, naperjen proti vitalnim narodnim, ozir. socijalnim, političnim interesom. Baš radi tega je dobila obstrukcionistična taktika označbo »dvoreznega noža«, ker se tako silno rada izgubi prvotno proti vladi naperjeno ost ter zarezje v meo parlamenta samega. — V obstrukcionističnem ognju smejo kovati le hladnokrvni kovači, ki ne zamudijo trenutka, v katerem je treba vzeti železo iz žerjavice. Radikalna obstrukcija proti zakonu o vojnih služnostih je bila akt parlamentarnega silobrana. Naskok na najprimitivnejša politična ljudska prava v § 1. predloge je zmagovalno odbila. Parlament je triumfiral nad vlado, ki se je morala udati ter koncedirati s spremembo § 1. baš naimenitnejše garanci-

je, da se zakon ne bo zlorabljal v politične svrhe.

Po tej zmagi je bilo mogoče še nekaj časa vstrajati pri prvotni taktiki. Politiki pa so morali v tem trenutku svoja postopanja revidirati, ko so po premišljenem prevdanku dognali, da eksistirajo le 2 eventualnosti: predloga postane parlamentarni potom zakon (seveda proti glasovom opozicije, ki je mogla svoje odklanjajoče stališče še posebej poudarjati ter slovesno konstatirati, da prepušča vso odgovornost strankam večine) ali pa predloga postane zakon s pomočjo § 14. proti parlamentu; torej ljudstvu škodljive neredbe se zakonijo na vsak način, ljudstvo pa se še povrh oškoduje s sistiranjem ustavne kontrole. Tertium non datur.

Tak je položaj. In čeravno razumevamo psihološko upravičenost radikalne nedostopnosti, nam je težko priznati nje stvarno, politično upravičenost in koristnost . . .

Navzlic velekritičnemu položaju je deloval današnji plenurni prav mirno ter odobril predlogo o vzdrževalnem prispevku za svoje mobiliziranih rezervistov. Pričela se je na to debata o rekrutnem kontingentu, ki pa ni mogla končati, ker je češki poslanec Kalina spregovoril nad 3 ure dolg govor. Poudarjalo se je, da pomenja Kalinov govor pomoč obstrukcionistom, ker so baš Kalinova izvajanja zavlekla plenarno sejo ter zakasnela sejo justičnega odseka. V stvarnem oziru pa so bile besede posl. Kaline vseskozi globoko premišljena in izvrstno zasnovana kritika političnih razmer, zlasti pa neednotne in neurejene češke in slovenske politike v monarhiji. Konec seje je bil buren. Nemški posl. Hartl je dal z vprašanjem na predsednika povod, da so Nemci z divjim krikom se zagnali na Čehe in Slovane sploh z veleizdajali in podobnimi imeni. Prišlo je do burnih prizorov in posl. Exner je upravičeno zahteval od predsednika, da prepreči v bodoče podobne izbruhe, katere si slovanski poslanci pod nikakimi pogoji ne bodo dali več dopasti. Z dunajskih ulic prenašajo Nemci licitiranje patrijotizma v zbornico, dr. Gregorin jim je upravičeno zabrusil, da jim pride ta

patrijotizem preveč po ceni, da bi mogel komurkoli imponirati.

Med vojno in mirom.

Palača St. James.

Na naročilo kralja Jurja pripravljajo za mirovno konferenco potrebne prostore v palači St. James v Londonu. Palača je oficijalna rezidenca angleških kraljev, vendar je sedaj že dolgo vrsto let zapuščena. Nekdaj pa je tu vrvelo najživahnejše življenje, še pod kraljico Viktorijo je bila palača središče angleške politike in moči. Tu je sprejemala kraljica, ki je sicer stanovala v palači Buckingham ali v Windsorju, dvornike in dvornice. Zlasti pomembni so bili drawingrooms za ženski svet, kajti ti so napravili cvet angleške aristokracije. Šele zmogljiva gibanja se v najvišji družbi. V kapelici te palače se je vršila tudi 25. januarja 1858. poroka poznejšega nemškega cesarja Friderika s hčerko angleške kraljice. Sedaj je izvolil kralj to palačo za mirovno konferenco. Palača leži sredi mesta, nedaleč od palače ministrskega predsednika in ministrice za zunanje zadeve, na eni strani Pall-Mall, kjer imajo aristokracijski klubi svoje palače, na drugi strani velik drevored, tvorijo okolico. Prvi del te palače je bil sezidan v tridesetih letih XVI. stoletja pod kraljem Henrikom VIII. Pozneje so palačo opetovano povečali, zlasti pod Karlom I. Toda šele leta 1697. je prišel dvor v to palačo, ko je Whitehall, stara rezidenca, do tal zgorela. Leta 1809 je gorelo tudi v St. Jamesu ter je požar uničil vzhodni del. Kralj Jurij III. pa je bil prenesel dvor še davno v palačo Buckingham. Njegov naslednik Jurij VI. ki je vladal od 1820 do 1830. je dal palačo prezidati od arhitekta Nasha, leta 1837 pa je prišla sem kraljica Viktorija, ki je dala sezidati mogočno vzhodno fasado. Sedanj kralj, ki se najrajši mu-di v Sandringhamu, palače St. James ni rabil. Samo kadar se vrše za Angleško velevažni dogodki, se ožive dvorane palače in sedaj naj se vrši tam prva mirovna konferenca, konferenca, na katere izid ima največji interes vsa Evropa.

O konferenci sami vladajo različna mnenja. V dunajskih političnih krogih ne presojajo situacije preveč optimistično. Če je tako presojanje upravičeno ali ne, bomo videli v najbližji prihodnosti. Morda so na Dunaju že pozabili, da je bila Turčija ona, ki je prosila velesile za njih intervencijo za mir. Bilo je to po strahoviteme debacu pri Lile Burgasu, ko je izjavila Turčija, da sprejme vse pogoje Balkanske zveze. Med tem se ni izpremenilo mnogo, je ožji in trši je postal polobroč pri Cataldži in da Turčija njega pritiska ne čuti prehudu, je samo posledica posredovanja velesil in veledušnosti Balkanske zveze. Sedaj govore na Dunaju o Turčiji kakor bi ne bila doživela toliko krutih porazov. Odrin, Skader, ki tvori le oaze na bojnem polju, stavlja jo v ospredje, da bi na ta način delali štimungo za polomljeno Turčijo. Toda trdno in neomajno bodo vztrajale balkanske države na svojih zahtevah, če Turčija ne bo odnehala, bo prišlo zopet do krvoprelitja in potem je započeta najbrže tudi usoda Carigrada. Na Dunaju se tudi vesele needinosti med balkanskimi državami. Toda needinosti ne obstajajo in pa če obstajajo, niso take, da bi ogrožale obstoj zveze in medsebojne sporazume.

Kakor se je izrazil Danev, katerega izjavam smemo pač največ verjeti, bodo mirovna pogajanja kmalu končana. Verjetno je celo, da je podlaga miru že sprejeta. Vzrok mirovnih pogajanj pa je čisto humanitaran. Potruditi se moramo, da napravimo konec strašnemu krvoprelitju in gledati moramo, da vzklije iz razvalin novo življenje tudi za Turčijo. Politično in gospodarsko stremimo po novih razmerah s Turčijo, ki bi prinesle obema deloma dobiček. Glede Odrina ima zadnjo besedo konferenca. Razmerje med Bolgarsko in Rumunsko je kar najboljšo in vlada popolno sporazumljenje. Nikdar niso obstojala nesporazumljenja med obema državama. Glede Soluna in Odrina ne more dati točnih informacij, kar pa se tiče vojne nevarnosti med Avstro-Ogrsko in Srbijo, pričakuje najboljših uspehov od konference veleposlanikov.

Kakor poročajo iz Beograda, je obstojala misija delegata Novakovi-

LISTEK.

Odlomek iz romana.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

»Poslali ste me, da bi klicala Kočarja, niste me poslali po kupčiji!« je rekla Marta.

»Kočarja ni doma in kar se tiče kupčije, je . . . zelo kratkočasna kupčija. Ni veliko truda zraven; narobe . . . Stvar je namreč taka, da zastoj ne maram ničesar; ne iz plemenitosti, temveč zato, ker bi zastoj najbrž ničesar ne dobil . . . kakor veš, sem grd in spačen . . . In nadalje so moje radosti take nature . . . čemu si spet prebledela? Pij!«

Marta je izpila skoro ves kozarec in je vstala. Nato je vstal Malinovec in je vzel svetilko v roko.

»Premisli dobro, Marta: v soboto te pošlem Kočarja klicat; priidi, če hočeš; če nočeš, nikar. Dobro premisli: poznam dekleta, ki se je pošteno omožila . . . z mojo doto . . . Lahko noč, Marta!«

Visoko je vzdignil svetilko in si vorumena, neprijazna luč se je izlila v ozki, tihi hodnik, nato na strme stopnjice, v prostrano vežo s sivimi, vlažnimi stenami.

»Vrata so zaklenjena, obrni

ključ!« je zaklical Malinovec nad stopnjicami.

Marta je odprla in je stopila na cesto . . .

Gosta in mrzla noč je bila zunaj, tako čudno tuja, samotna, da Marta ni takoj vedela, na katero stran bi krenila.

»Na desno, Marta!« je zaklical vesel glas od okna. »Na desno in naravnost!«

Komaj se je Marta ozrla, se je zaprlo okno in je luč ugasnila.

Zasopla, sklonjena, z dolgimi koraki je hitela preko močvirja. Videla je komaj za seženej pred seboj in komaj je razločevala brvi nad širokimi jarki. Zazdela se ji je časih, da sliši v lužah, v razmočenih prsti korake za seboj; ko je postala ter se ozrla, je bila noč tiha in samotna . . .

Trudna, blatna od pasu je bila Marta, ko je dospela. Prostrano in neprijazno je zastrmelno poslopje iz teme. Pred vratmi je stal voz; od konja, ki je bil pogrnjen, se je še kadilo; z dvorišča je prišel stari hlapec, zaspano hrlečo svetilko v roki.

Še v črni suknji, še s svetlim klobukom se je zibal preko ceste napoljani Malinovec in se je napotil v krčmo.

Tole pismo je dobila Marta od Ivanke:

»Draga naša Marta, nam se godi slabo. Oče so pijani, mi smo lačni, tebe ni. Pridi kmalu, tudi oče pravijo; kaj boš tam? Pozdravljena od vseh!«

Pazljivo je ogledavala Marta visoke, nerodne črke, kakor da bi sodila pisavo. Naposled je spravila pismo med perilo; nobenega čustva ni bilo na mirnem, jasnem obrazu, še žalosti ne.

Bog večni vedi, Marta ni vedela: prepasala si je predpasnik s čipkami obroblien, nedeljsko ruto si je ogrnila okoli vratu. lasje so bili umetno počesani, obraz pa je bil trd in resen, kakor od kamna.

Tako je šla.

»Treba je!« je rekla Marta in ni več dalje mislila, ker ni hotela misliti. Še ko si je česala rjave lase, ko si je ogrinjala ruto, ni mislila; bila je pač nenavadna pot, kakor je nenavadna pot maša in spoved: treba je nedeljske rute in nedeljskih kodrov.

»Povej Kočarju, da naj pride!« je rekel gospodar . . .

Lep večer je bil, poslednji pozdrav poletja; vzduh je bil čist in prozoren, v pisanih večernih bojah se je lesketalo nebo, od sinjine, še vse srebrne, do temnozlatega ognja.

Marta je videla daleč; prozorni vzduh je odgrinjal obzorje, kakor da bi se bil vzdignil zastor. Jasno se je svetila sredi ravni bela kapelica s Kristusom, ki je nosil težki križ. Močvirje, tiho, komaj sopeče pod to svetlobo, se je razprostiralo daleč do obzorja, do tistih komaj še razločnih, že napol v meglo vtopljenih sinjih holmov, ob katerih se vije žalostna pot nizdol in navkreber, mimo po-

zabljenih, čemernih vasi, visečih ob rebri.

»Tam zdaj čakajo; na pragu stoji morda, gledajo; in v njih slabotnih srcih je zaupanje, kakor v Boga . . .«

Pospešila je korake; mirno je bilo njeno srce, ni bilo greha v njem . . .

Sredi pota se je prikazal človek, sto korakov pred njo; nenadoma se je bil vzdignil iz močvirja; od one strani je pač prihajal, iz Leševja.

Marta je postala; ne začudena ni bila, ne prestrašena; toda noge so se ustavile in niso mogle dalje, oči so strmele.

Človek se je blizal z umerjenimi, lenimi koraki. Lep človek je bil, visok in slok, toda plečat. Obleka je bila nekoliko zanemarjena in obnošena, široki klobuk je visel globoko v čelo. Ker je bil obrnjen z obrazom od rdeče večerne zarje in je gledal v temo, vstajajočo iz močvirja, ni razločila Marta ne lic ne oči. Šele, ko je stal tik pred njo, je vztrepetala pod čudno temno silo, ki je zasijala nanjo iz njegovega pogleda.

Sklenil je roke za hrbtom, vpognil je glavo in njegov široki, kozavi obraz, z zmršeno, še mlado, kodrasto brado, se je nasmehnil napol zaničljivo, napol pomilovaje.

»Kaj si se napotila Kočarja klicat?« je vprašal s tistim zategnjenim, za porogljivost tako pripravnim glasom, kakor govoré ljudje z močvirja.

»Kakor ste rekli!« je odgovorila Marta trdo in kljubovalno.

»Kaj sem se zmotil?« je rekel človek, sklonil se je še nižje ter ji je pogledal pazljivo v obraz.

»Žal mi je tebe, dekle — in še nikoli me koga ni bilo žal!«

Zravnal se je in se je napol okrenil, tako da mu je zasijala večerna zarja v obraz.

Marta je vztrepetala, kakor tedaj, ko je zasijala nanjo temna sila iz njegovih oči. Zakaj v tisti zlatožolti luči, ki je lila od zahoda, se je bil nenadoma spremenil njegov obraz. Ves svetel je bil, lep in moški in tisto silo je razodeval, kakor je sijala iz temnega pogleda.

Nič več se ni ozrl nanjo, šel je počasi, roke sklenjene za hrbtom, glavo vpognjeno, po tisti poti, od koder je bil prišel.

Marta ni nič premislila; tako brez premišljevanja, brez solze in brez vdiha se je vrnila, kakor se je bila napotila.

Mrak je že bil in svetilke so gorele, ko je dospela vsa zasopla. Šla je naravnost v svojo izbo, prižgala je svečo in je začela spravljati perilo in obleko v culo. Takrat šele je pomislila in se je nasmehnila s tako veselimi smehljajem, kakor se je prikazal ob tisti uri prvokrat na njenih ustnicah.

»Čemu že nocoj? Noč je in kam bi ob tej uri?«

Zavezala je culo, nato je postavila mizo pred duri in je stopila k oknu.

ča pri Poincaréju v tem, da je izjavil v imenu Balkanske zveze, da priznava Grška protest Avstro-Ogrske in Italije glede Valone, da pa zahteva Balkanska zveza, da Valona ne pripada k neodvisni Albaniji, marveč da naj pride pod protektorat Angleške. Poincaré je bil baje s tem predlogom zadovoljen in je obljubil, da bo na konferenci veleposlanikov zastopal to stališče.

Albanija.

Zgoraj smo že omenili, da je baje Novaković ponudil Valono Angleški in označil, smo to kot nepotrjeno vest. Zaradi Albanije pa kroži sedaj po Beogradu še cela vrsta drugih vesti, znak, da tudi v Beogradu kakor na Dunaju samo kombinirajo in da poročilom listov ni pripisovati oficijalnega pomena. Iz Beograda poroča »Vossische Zeitung«, da obstoja med Avstro-Ogrsko in Italijo tajna pogodba glede razdelitve Albanije, glasom katere naj bi dobila Avstro-Ogrska Severno Albanijo, Italija pa Južno Albanijo.

Zopet drugi glasovi vedo, da je Srbija že opustila svojo zahtevo po lastnem jadranskem pristanišču in da zahteva samo dohod do morja, respektivno do nevtralnega pristanišča ob Jadranskem morju in nevtralnemu železnici, ki ne gre čez avstrijska tla in kjer bi imeli Srbi svoje posebne pravice.

Še druge vesti pa vedo, da bo dobila Srbija pristanišče ob Jadranskem morju in da bo Turčija tozadevno pogodbo že v kratkem podpisala.

Tedaj same kombinacije brez realne podlage. Beležimo te vesti samo zaradi njih kurioznosti. Pa še drugo vest, ki nosi že sama na sebi pečat neresničnosti ker prihaja iz Zemuna, hočemo to zabeležiti. Baje so našli na kraljevi palači v Beogradu pribito proklamacijo, ki pozivlja kralja Petra, da naj osvobodijo brate onstran Donave in Save ali pa naj napravijo prostor pogumnejšemu možu. Tudi kralj sam je baje dobil enako proklamacijo, ki jo je podpisala cela vrsta častnikov. — Nič kakor obrekovanje Srbov, ki smo je od nemških listov že navajeni!

Srbi pred Odrinom.

Nasleden zanimiv dopis je bil poslan iz Karteltepe dne 22. novembra, torej pred zaključkom premirja. »Po težkih in obupnih borbah, ki so trajale šest dni, sem si evo vzel malo časa, da napišem nekoliko vrstic o naših borbah pred odrinskimi utrdinami.

Zmagoviti srbski vojski, ki je razvila velič, prapor svobode pred Kumanovim, Skopljem, Novim pazarijem, Kratovo, Štitom in Krivo Palanko, je bila začetkom novembra prečitana naredba vrhovnega poveljnika, naj se takoj odpravi na pomoč svojim bogarskim bratom pred Odrinom.

In res, boljših borcev niso mogli izbrati za izvršitev te delikatne misije kakor te, ki so osvojili Crni vrh in kateri so si pridobili največjo zalugo za zgodovinsko zmago pri Kumanovu.

Od Štipa nazaj preko krive Palanke, Kjustendila in Sofije do Mustafe Paše, kjer smo dobili razpored naših vojev, potem pa — naprej pod

Samo še robovi dolgih, tenkih oblakov kraj obzorja so se svetili; močvirje je preprekel mrak; tu tam še bela večja, samotna luč.

Marti je bilo sladko in lahko pri srcu, kakor ob molitvi, polni veselega zaupanja...

Slišala je, da se je na oni strani, pred vratmi, ustavil voz, razločila je tudi gospodarjev glas in se je smehljala. Nato so se oglasili koraki na stopnjicah, na hodniku in pred durmi.

»Marta!«
»Kočarja ni doma!« je odgovorila Marta.

»Odprli!«
»Ne morem, miza stoji pred durmi, ker ni ključa.«

Tiho je bilo za hip.
»Napotila si se in nisi prišla!« je izpregovoril glas, trepetajoč od srda in od poženja.

»Zakaj bi hodila, če Kočarja ni doma? Saj smo v septembru, ne v aprilu!«

»Sliši se, Marta!«
»Ker mi je veselo pri srcu!«
»Marta, zapisal sem ti doto, kakor je še ni dobilo dekle!«

Samo za hip se je omračila radost v njenem srcu. Njene oči so bile jasne in globoke in so videle skozi duri, skozi steno. Zabuhal, pijan obraz, mokre ustnice, od pijanosti in poženja zabreklo, oči motne in zakrčevale. Tako se je sklanjal obraz h ključavnici, tako se je dotaklo duri debelo sivo lice.

»Zdaj lahko noč, zakaj rano vstanem jutri!«

Odrin. Velik del pozicij okrog Odrina je zavzela naša vojska ter na ta način ovobodila ogromno bolgarsko vojsko, da je lahko odšla pred Čataldžo.

O sprejemu v Kjustendilu, v Sofiji in ostalih krajih, kamor smo prišli bilo bi odveč govoriti. Mnogi ljudstva s cvetjem in raznimi darovi v rokah so nas povsodi sprejemale, objemale, nas srbske borce, ki smo odhajali na pomoč njihovim bratom, možem in očetom, da z združenimi močmi stremo v prah skupnega nam sovražnika. Solze so nam rosile oči, ko smo gledali to iskreno navdušenje, s katero so nas sprejemali na vsaki najmanjši železniški postaji, tako inteligenca, kakor najpreprostejši bolgarski seljaki.

Prvi je stopil v borbo naš hrabri 4. polk 1. poziva pod poveljstvom svojega čestitega komandanta Zike Nešića.

Borba se je pričela na Gurinu, kjer so imeli tudi Rusi 1. 1877 ljut boj, ki je trajal polnih šest dni. Četrty polk je bil mrtva straža naše vojske in je bil vrh tega izpostavljen neprestanemu artiljerijskemu ognju z utrdb Papaztepe, Kazintepe in Karteltepe.

Turki so poleg tega obstreljevali pozicije 4. polka z oblegovalnimi topovi z Maraša. Na naših pozicijah je začel boj VIII. pehotni polk dne 15. novembra. Turki, ki so se že navadili na mir, ki je trajal že dve dni, so bili sicer iznenadeni, vendar pa so jeli strahovito streljati na nas. Na naši strani sta se udeležila boja dva bataljona. Podpolkovnik Radaković je mirno ždel na svojih pozicijah in ni dovolil svojim vojakom, da bi streljali.

On je imel težko nalogo pred sabo, za to je štedil svoje ljudi. Ni trajalo dolgo, ko so Turki počeli naše pozicije obstreljevati s topovi. Z vseh strani so letele na nas in preko nas granate in šrapneli.

Med tem se je vlegla noč nad pokrajino. Bil je to veličanstven prizor. Čulo se je samo zamolklo grmenje topov, vmes pa so žvižgali šrapneli in granate, ki so magično razsvetljevale mesta, kjer so se razpočile.

Takrat je zagrmel prvi srbski top. Vojaki so dvignili ponosito glave in s podvojeno silo so jele pokati puške.

Slavna naša artiljerija iz Kumanova je odpočela svojo strahovito pesem, ki je napovedovala smrt Turkom. Strašno, edinstveno, silno so grmeli naši topovi. Granate in šrapneli so točno in z največjo preciznostjo padali v turške rove. Topovske krogle so žvižgale preko naših glav grozno ali zmagonosno.

V tem trenutku je bil izdan ukaz, naj zavzamemo glavni greben nasproti turškim pozicijam. Naši vojaki so izvedli to nalogo mirno in z nečuvno hladnokrvnostjo.

Od tu se je naš bombardma osredotočil na pozicije Karteltepe. Naše granate, tvoreče morje svetlosti, so smrtonosno žvižgale skozi zrak.

Dasi bi bili pozicije na Papaztepe prav lahko osvojili, vendar tega nismo storili, ker bi bili tamkaj preveč izpostavljeni artiljerijskemu ognju s pozicij Kazantepe in Karteltepe.

Utrdbe Karteltepe smo osvojili po šestdnevni boju z naskokom, katerega smo izvedli ponoči.

Še bližje durim je pomerknila mizo in se je naslonila nanjo z obema močnima rokama. Čisto blizu njenega obraza je plapolal narahlo dolgi plamen sveče, zato je bil obraz ves z lučjo oblit, poln in krepak, mlado silo razodevajoč.

Ključka se je zgenila.
»Težko bo hodil, kdor hodi v to izbo... okno je odprto, gospod!«

Tudi ko je vzkliznila, je bil vesel in prešeren njen glas; ne sramu ni bilo v njem, ne strahu.

Marta je skoro čutila, kako je zunaj roka izpustila ključko; nato je slišala težke korake, ki so omahovali preko hodnika in po stopnjicah. V veži se je oglašil grobi, od srda pijani gospodarjev glas. Prepirlal se je najbrž z ženo, ki je sedela pred nastežaj odprtimi durmi v štacuni, zalita in rdeča, žganja polna.

»Kaj si se spet napila, babnica? ... Kdo ti je dal pravico, da me zalezuješ... Tako?... Kamor se mi zdi! ... Še zažgal bom vse skupaj in pojdem! ... Ti, žganje, boš gorelo s plamenom! ...«

Marta je razločila besede samo napol, njenega glasu ni slišala. In ker ob tisti uri ni bilo v njenem srcu ne srda, ne studa, ne bridkosti, ni razločila več kmalu tudi njegovih besed in je legla ter se odela preko glave, da bi še glasu ne slišala.

Sladkost, tako globoka, skoro bolečini podobna, kakor počoča iz pesmi daljnega zvona, kakor spomin na materin smehljaj, je bila v njenem srcu.

Strašen je bil ta naskok. V vseh dosedanjih borbah ni bilo ljutejšega naskoka in ne obupnejšega odpora, kakor je bil ta.

Ves naš artiljerijski ogenj je bil naperjen na to utrdbo. Toda Turki se niso hoteli umakniti s svojih pozicij. Šele, ko smo se sprijeli mož proti možu in ko so bajonet napravili svoje, so bili Turki prisiljeni, da se umaknejo.

Tako smo sedaj zavzeli eno najvažnejših utrdb, s katere lahko obstreljujemo vse ostale utrdbe in sam Odrin.

Pravkar so zopet jele padati turške granate...

Zato končujem svoj dopis v nadi, da bom drugega že pisal iz samega Odrina!

Štajersko.

Narodni svet za Spodnje Štajersko. Z ozirom na dopis v »Slovenskem Narodu« z dne 9. t. m. pod števil. 283, ki se tiče »Narodnega sveta za Spod. Štajersko«, smo prejeli od poklicane strani sledeči dopis, s katerim se strinjajo tudi naši somišljeniki v »Narodnem svetu«: »Res je sicer, da S. L. S. ni več zastopana, dasiravno bi bilo zelo želeli, da bi vsi Slovenci vsaj v splošno-narodnih zadevah, ki spadajo v delokrog »Narodnega sveta«, skupno delovali. — Zastopniki »Narodne stranke« pa sodelujejo še vedno tako kakor od začetka. — Ni res, da bi bila konservativna struja hotela »Narodni svet« izrabiti za zasledovanje svojih idej. — Dosedaj se je v »Narodnem svetu« vedno soglasno postopalo. — Mi drage volje priobčujemo te vrstice ter želimo »Narodnemu svetu« obilo uspeha, še nadalje vrle delavnosti in vsestranske podpore.

Iz Trbovelj. V nedeljo, 1. t. m., je priredila tukajšnja moška podružnica Ciril-Metodove družbe gledališki večer, kateri je prinesel glavni družbi okroglo sto kron čistega dobička. Glavno zaslugu pri tej prireditvi imajo naši vrli diletantje pod spretim vodstvom režiserja gosp. Pertota, kateri se ne strašijo žrtve časa in truda. Pohvalno se moramo izraziti o naših velenjenih damah, posebno ge. Pertot, katera je zahajala trideset ure daleč k vajah ter dajala dober vzgled drugim. Hivalo smo dolžni gospej Velkaverh in gospi Volkar, Gutsmandl, Mrzel ter vestransko delavno gosp. Gučeku, kakor gg. Brezovariju, Biglezu, Kužniku itd. Vsi so rešili dobro svoje vloge. Tudi »Črna padarna straža« je žela salve smeha. Enakega defiliranja si še večkrat želimo. Priznati se mora, da so naše razmere skromne in se ne dajo spraviti na oder velike igre, posebno v naših razmerah. Nekatera naša društva imajo v pravilih menda točko »spanje«, ker se v zadnjem času nič ne sliši o njih delovanju.

F.—n.

Iz Celja. Tu se je ustanovil praviljalni odbor za štajersko skupino društva jugoslovanskih bančnih in posojilniških uradnikov. Take skupine se osnujejo istočasno tudi v Ljubljani, Trstu in Dalmaciji. Vsi dopisi naj se za celjski odbor pošiljajo Miroslavu Majcenu, uradniku celjske Posojilnice.

Iz Slovenske Bitrice. V nedeljo dne 22. decembra se bo vršilo v hotelu »Avstrija« ob pol 4. popoldne javno predavanje o balkanski vojni. Govoril bo gosp. Miloš Stibler iz Celja.

Iz Šoštanj. V nedeljo 8. t. m. smo priredili igro »Domen«. Ker imamo pri nas tako težko stališče glede vsakojakih prireditelj, ki ne zahtevajo samo finančnih žrtve, ampak delajo veliko sitnosti prirediteljem samim in ker vsak ve, kako je ravno Šoštanj v narodnem oziru ogrožen, bi vsak narodnomisleči rodoljub mislil, da imamo pri naših prireditvah sijajne obiske. Pa kaj še! Pri prireditvah vidimo vedno le ene in iste: to je par Velenjčanov in par Skalčanov, kateri nas nikdar ne zapustijo in jim torej gre vsa čast! Zadnjič je bilo tudi nekaj iz Zavodne, kateri, upamo, da nam ostanejo zvesti tudi v bodoče! Celo iz Žalca smo videli dva gosta! Kje so bili pa drugi »zaspenci« iz Velenja, Skal. Smartnega ob Paki, Polzele, Mozirja in Braslovč? Najprej se širokoustijo in obljubujejo, potem nas pa ravnostno na cedilo! Ravno iz Braslovč smo pričakovali večje udeležbe, ki nam je bila tudi zagotovljena, ker so nam dolžni obisk še iz veselice 15. septembra. Pa saj tudi mi ne bomo šli nikamor več! Če lahko drugi pridejo po 2. uri in čez peš, bi isti ki ste ob železnici, vendar ložje prišli, ker je zveza tako ugodna! In to ste rodoljubi? Tak človek ni »narodni« v naših očeh, ampak »narodni« — brezbrizneži, ki si misli, da bomo brez njega že tudi opravili! Pa se bode že vrnilo! Sicer nas pa to ne bode vstrašilo pri našem delu. Mi bomo naprej »delali« vi brezbrizneži pa

naprej »spite«! V ravnanje še sleden: Priredili bomo 5. januarja burko enodejanko in ples, 19. januarja večdejansko veseligrjo, 2. svečana enodejansko burko in maškarado!

Anketa za ustanovitev splošnega nemškega narodnega sveta za celo Avstrijo. Kakor znano, zastopa zadnje tedne nemško-nacionalno časopisje z veliko vneto misli, da bi se ustanovil nemški narodni svet za celo Avstrijo, ki bi imel »varovati« posestno stanje v državni upravi in na narodno-gospodarskem polju. Lokalni narodni sveti bi obstojali po tem nemškem načrtu še zanaprej, dobavljali bi gradivo in material za osrednjo organizacijo, ki bi imela na razpolago vso nemško politično in gospodarsko silo za uveljavljanje nemške ekspanzivnosti, osobito na jug monarhije in seveda tudi dalje na celi Balkan. Saj smatrajo Nemci sedanjí moment za najugodnejši, da vržejo Jugoslovane za vselej na tla v narodnopolitičnem in gospodarskem oziru. Take skupne nemško-nacionalne napadalne organizacije si osobito žele alpski Nemci, kateri hočejo sploh prevzeti popolnoma vodstvo avstrijskega nemštva in ga izkoristiti za prodiranje Nemštva proti jugu ter tudi za — visokoleteče aspiracije posameznikov. Graško časopisje nasvetuje sedaj, naj bi se sklicala anketa, na kateri bi se temeljito govorilo o nalogah skupnega narodnega sveta za celo Avstrijo. Četudi bi ta anketa ne imela drugega pozitivnega uspeha, pravijo nemški listi, bi vsaj orijentirala nemško politično javnost o ciljih in delu nemške politike v najbližnji bodočnosti. Iz vsega je razvidno, da se zbira vsa nemška politična in gospodarska sila proti nam Slovincem — in pospešujejo to zbiranje še zunanji dogodki, ter napadno informirana dunajska politika. Za nas Slovence prihaja vedno resnejši dnevi — in človeku se stiska srce, ko vidi, kako kupčuje in se frivolno igra z našimi interesi sedanji reprezentant slovenske politike, dr. Ivan Susteršič. Kakor je videti, nas bo našel nemški naval popolnoma nepripravljeni in čakati bo treba, da nastopi v narodu reakcija proti izdajalskim klerikalnim voditeljem, predno bo mogoče misliti na resnem odpor. A do tačas —

Iz Maribora. Pogreb šolskega svetnika J. Koprivnika. V sredo popoldne smo izročili materi zemlji telesne ostanke umirovljenega profesorja in šolskega svetnika gosp. J. Koprivnika. Na zadnji tej njegovi poti ga je spremljala naravnost ogromna množica prijateljev, znancev in učencev. Došli so tudi mnogi, ki so pokojnika častili radi njegovega jeklenega rodoljublja in mnogi, ki so z užitkom brali številne Koprivnikove prirodoslovne spise v »Popotniku«, »Kresu«, »Knjižnici za mladino« in v književnih darovih »Šolske Matice« ter »Mohorjeve družbe«. Pri pogrebu smo videli zastopnike proforskega zbora na mariborskem učiteljsku z ravnateljem Schreinerjem na čelu, dalje veliko gimnazijskih profesorjev in ljudskošolskih učiteljev iz Maribora in cele Spodnje Štajerske. Učiteljskiški so zapeli pod vodstvom profesorja Družoviča pokojniku v slovo ginljive žalostinke. Mariborska narodna društva, katerim je bil pokojnik dolgoletni član in podpornik, so bila seve odlično zastopana pri pogrebu. Krsto so krili mnogi venci, kakor od »Posojilnice«, »Čitalnice«, učiteljska in dr. Spreved je vodil stolni župnik gosp. Moravc, ki je tudi imel kratek nagrobni govor. Spomin na blagega pokojnika nas vspodbujaj pri delu za našo narodno prosveto!

Koroško.

Celovška porota. Zaradi posilstva dveh šolaric je bil obsojen večeraj 70letni Pavel Perhovnik na 15 mesecev težke ječe. — Sledila je nato tiskovna pravda in sicer proti uredniku »Freie Stimmen« Josipu Lacknerju zaradi žaljenja časti. Lacknerja toži revizor državnih železnic v Beljaku Franc Bierbaum, kateremu je omenjeni list očital, da je kot revizor nevaren ženskam, ki se same vozijo, ker je z njimi preveč prijazen. Predbacia mu list tudi neki poseben slučaj z ženo Pernultovo, soprogo postajevođa drž. železnice. Lackner je nastopil dokaz resnice. Dognalo se je, da je bil Bierbaum že enkrat kaznovan zaradi svoje prevelike prijaznosti in tudi Pernultova je deloma potrdila dogodek z Bierbaumom. Porotniki so obe vprašanji glede krivde zanikali in Lackner je bil oproščen.

Nemški listi o balkanskih rezervistih. Iz Beljaka poročajo, da vozijo vlaki dan za dnevom večje ali manjše število Amerikancev, ki potujejo na jug, večinoma v Srbijo, Bolgarijo in Črno goro. Ti transporti dosegaajo večkrat število čez 300. Ti izseljenci so večinoma, tako pišejo nemški listi, visoki, krepki in še mladi ljudje, ki

vzbujajo vsled svoje čilosti in jakosti splošno pozornost. Vsi so navdušeni za svojo domovino in trdijo, da gredo z veseljem z boj za svoje brate. Kljub temu, da se je mnogo pisalo, da so balkanske države izčrpane in da že zadnji poziv ne zadostuje, konstatirajo nemški listi, da se ti ljudje, ki se vozijo v tolikem številu domov, pač ne morejo prištevati zadnjemu pozivu, kajti to so res pravi korenjaki. Ti ljudje, obrojeni in pod energičnim vodstvom, tvorijo lahko pravo avantgardo, kateri je treba iskati para.

Primorsko.

Imenovanja v trgovski in obrtni zbornici v Trstu. Imenovani so: koncipist dr. Ev. Mikolič za konzulenta, Ivan Šterbenk za namestnika ravnatelja pomožnih uradov, oficijal A. Černigoj za adjunkta in prov. uradnik O. Florio. G. Giani, O. Calligaris in Vladimir Marcelja za pisarniške oficijale.

Stekel pes je popadel, kakor poročajo iz Gorice, v goriški okolici 6 oseb. Ko so dognali, da je pes stekel, so poslali vse ranjence v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Avstrijska trgovska mornarica se bo pomnožila julija meseca zopet za en parnik, ki ga je naročila tvrdka Premuda v Trstu in sicer v ladjedelnici Craig Taylor v Stockton on Tees. Parnik bo nosil 7500 ton.

Poboj na cesti. Reservist, 27letni Marko Ferič, je srečal ponoči na cesti Carducci v Pulju dva neznanca. Vnel se je preprij, med katerim je eden neznanec udaril Feriča po glavi z debelim kamnom. Ferica so odpeljali umirajočega v bolnico, neznanca sta pobegnila.

Tržaška porota. — Dvojen umor. Po zaslišanju prič, ki so vse potrdile nasilno vedenje obtoženca in njegovo pijančevanje je govoril državni pravdnik, za njim zastopnik zasebnih udeležencev in nato zagovornik obtoženca. Sodišče je stavilo porotnikom dve vprašanji in sicer glede umora in glede uboja. Po trideseturnem posvetovanju so porotniki zanikali vprašanje glede umora v obeh slučajih, potrdili pa vprašanje glede uboja. Sodišče je obsodilo Del Tina na osem let teške ječe. Odračuna se mu od kazni preiskovalni zapor 1 leto in 23 dni. Danes se vrši razprava proti Lovrencu Sancinu iz Boljuna zaradi umora. Razpravlja se slovensko.

Velika tatvina na tržaški pošti. Neki tujec Conovin je oddal predvečerašnjem na tržaški pošti vsoto denarja. Položil je denarnico na mizico in čakal, da mu vrne uradnik drobiž. Ko je sprejel drobiž in potrdilo je pogrešil denarnico, v kateri je imel še 200 kron denarja in ček za 6000 kron. Kot osumljenca so aretirali nekega 24letnega Grka Contusa iz Soluna, ki je bil s Conovinom na pošti in stal poleg njega pri predalu. Contus je izjavil, da je njegov oče železniški ravnatelj v Solunu, da dobi dovolj denarja od doma in da je odposlal taktak še sam denar svoji ljubici v Solun. Preiskava se nadaljuje.

Vihar na morju. — Parnik »Austria« v strašni nevarnosti. Svoječasno smo poročali, da je Lloydov parnik »Austria« prestal v Indijskem morju silen vihar in da se imajo zahvaliti moštvo in potniki le izredni sreči, da niso pokopani danes v brezmejnih globinah Indijskega morja kot žrtve viharja v hrano morskim živalim. Parnik »Austria« je priplul, ko so ga popravili v Colombi srečno v Trst, njegov poveljnik kapitan M. D. Cosulich pripoveduje o tej grozni vožnji sledeče: Koncem oktobra pehli smo se iz Singapura proti Colombi. Dne 29. oktobra je začel padati barometer. Drugi dan je padel za 8 milimetrov. Nastal je močan veter, ki nam je bril nasproti in ki je postal vedno bolj silen. Morje je izgledalo kot velikanski kotel vrele vode ki prekipelja visoko čez stene. Nahajali smo se v zoni tajfuna in vsi znaki so kazali, da se bliža silen vihar. Morje je postajalo vedno bolj razburkano in valovito, valovi so postajali vedno večji in so s časom tako narasli, da so pokrili večkrat cel parnik. Naenkrat je udrla voda v strojnico in v skladišče za premog. Silen pritisk valov je strl igranje težke železne zatvornice. Zračne cevi so polomili valovi kot igračo in v kratkem je ugasnil ogenj v pečeh. Sklicali so takozvani ladjin svet, na katerem smo sklenili, da pomečemo prtljago na krovu v morje. To se je zgodilo. Kljub temu se parnik ni dvignil, kajti voda je drla z vso silo v notranje spodnje prostore ladje. Okoli 8. je ponehal tajfun, nastala je silna tema in začela je divjati grozna nevihta. Dež je lil v stremenih, kljub napornemu delu vsega osebja je voda v parniku naraščala. Okoli 11. je začel barometer zopet padati in nevihti se je pridružil zopet silen tajfun. Sil-

ni valovi so se dvigali še visoko nad parnik. Voda je preplavljala cel krov, začela vdirati v kabine in vedno naraščala v strojnici. Kmalu nato je natančno prvi krmar, da je zlomljeno krmilo, in parnik je postal popolnoma prepuščen valovom, ki so se z njim igrali in ga premetavali sem in tja, poglabljali in dvigali po več metrov visoko. Zgubili smo smer — prepuščeni smo bili usodi. Opazili smo tudi, da je vihar potrgal vse rešilne čolne in popolnoma zvil železne stebriče na katerih so bili pritrdjeni. Voda je naraščala in parnik se je naglil na stran. Začeli smo zopet metati tovor v morje. Obenem smo opozorili potnike — bili so sami moški — da se nahajamo v skrajni nevarnosti. Pomoči nismo mogli prositi, ker je vihar razdajal tudi postajo za brezžični brzojav. Ko se je zdanilo nas je obdajala še vedno gosta megla in tavalji smo v poltemi. Šele 1. novembra zvečer je pomehljal vihar toliko, da smo popravili krmilo; voda je začela padati in sredi noči se nam je posrečilo, da smo zanečili ogenj. Stroji so začeli delovati in počasi smo se pomikali naprej. Toda večkrat smo obstali, ker smo morali popravljati stroje. Vendar bili smo iz nevarnosti. Med viharjem je bilo ranjenih več mornarjev, najhujše poškodbe sta dobila kapitan Šussa in prvi krmar. Počasi smo se peljali proti Colombo, popravljali za silo stroje, in se živili samo z konzervami. Dospeli smo šele po 7dnevni mučni vožnji v Colombo, kjer smo izstopili, parnik pa izročili ladjedelnici, kjer so ga toliko popravili, da smo mogli nadaljevati svojo pot v Trst.

Dnevne vesti.

— Kdo je »beštija in krvoločna pes«? Na Dunaju izhaja kakotni listič »Die Neue Zeitung«, ki kar nori od samega sovraštva do Srbov. Dasi ve vs svet, da se konzulu Prochaski v Prizrenu ni ničesar zgodilo, dasi je znano vsemu svetu, in so vse strašne vesti, ki jih je razširjal razno revolversko časopisje o tem konzulu, zgolj bajke in izmišljotine, vendar priobčuje imenovani revolverski žurnal uvodnik, naslovljen »Der Bluthund Janković«, v katerem laže in obrekuje, da se kar kadi, in vzbuja najhujše instinkte v dunajskem mobu. Upravičeno lahko trdimo, da bi nastal vihar ogorčenja v vsi Evropi, ako bi kak slovenski ali celo srbski list pisal samo približno tako nizkotno in živinsko, kakor za dunajsko »inteligentno in kulturno« ljudstvo namenjena »Die Neue Zeitung«. Samo nekaj najbolj »dehtečih cvetk« iz te dunajske kloake! »Die Neue Zeitung« piše med drugim: »Naše prebivalstvo ne more razumeti, zakaj naše zunanje ministrstvo tako dolgo ne pride na dan z resnico o krvoločnostih v Prizrenu. Da so Srbi avstro-ogrškega konzula Prochasko v nasprotju z mednarodnim pravom držali ujetega, ve danes že vsak otrok. Da so Srbi z Albanci postopali kakor krvoločne bestije, da so na zverinski način klali žene in otroke, da niso spoštovali svetosti asila avstrijskega konzulata ter tam uganjali svoje morilske orodje, o tem so vsemu svetu na izčrpljiv način poročali inozemski listi... Postanajo Srbi proti Albancem tvorijo poglavje najbolj krvave umazanosti. Vsa strašna preganjanja, ki jih pozna zgodovina, je na novo zakrivil v grozni izdaji krvolok Janković. Avstrijska diplomacija še vedno molči. Toda že so privatno znana poročila, ki so jih dobile druge vlade od svojih diplomatskih zastopnikov in v diplomatskih krogih je že zavladalo soglasno prepričanje, da se morajo Albani in njeni nesrečni prebivalci ščititi pred temi beštijami... General Janković si je izmisliš enostavno metodo. Albanci so plemu, ki niso s Srbi v nobenem sorodstvu; da bi zagotovili srbsko gospodstvo, hoče general Janković Albance enostavno iztrebiti. Umorjeni so bili brez vsakega procesa ne samo mladeniči in moške, ki so jih zaleli srbski vojaki, ne, tudi otroci in ženske so zapadle najstrašnejši smrti. S pričami bomo vsemu svetu dali na znanje, da je Janković, ta beštija v človeški podobi, dal s strojnimi puškami streljati v vrste ujetnikov in v skupine bežičih. General Janković je izdal tudi povelje, naj vojaki vse albanske dečke, ki jih dobe v roke, enostavno umore... Marsikaj je mogoče, eno pa je izključeno, da bi ostalo prizrensko hudodelstvo nemaščevano. V vsaki drugi armadi bi bil takšen krvoločni pes kakor Janković nemogoč... Ni pač potrebno še posebe poudarjati, da je vse to od kraja do konca zlagano in zlobno izmišljeno. Kdo so beštije? Na to vprašanje dajte nehoti točen odgovor isti list »Die Neue Zeit« v isti številki na 3. strani, ki priobčuje pod naslovom »Albanska revolta v ruski bolnici v Belgradu« sliko, kako so albanski ranjenci, ka-

terim so požrtvovalno stregli usmiljenke, planili z nožmi in bodali na svoje človekoljubne postrežnice ter tri izmed njih umorili. Pod ono sliko je »Die Neue Zeit« postavila to-le beležko: »V ruski bolnici v Belgradu je prišlo do revolte ranjenih Albancev proti bolniškim postrežnicam. Albanci so z nožmi planili na usmiljenke in več izmed njih težko ranili. Šele močan vojaški oddelek je mogel po ljutem boju pomiriti besne Albance. Tri osebe so pri revolti obležale mrtve...« Vprašamo sedaj, na kateri strani so beštije? Ali so beštije tisti, ki so z brezprimernimi žrtvami in s svojo srčno krvjo osvobodili rajo izpod turške jarma, ali so beštije tisti, ki more usmiljenke, ki jim požrtvovalno strežejo in jih negujejo, ali so končno beštije tisti, ki brez sence kakšnega dokaza imenujejo plemenite osvoboditelje morilce in v krvoločne pse? Odgovor na to vprašanje nač leži na dlani!

— Odlikovanje. Deželnošolski nadzornik Franc Hubad v Ljubljani je dobil naslov in značaj dvornega svetnika.

— Povratek slovenskih zdravnikov iz Niša. S poštanim vlakom ob 1. popoldne so se vrnili iz Niša slovenski zdravniki dr. Edo Šlajmer, dr. Ivan Oražen in dr. Otmar Krajec. Dr. Tanjšek in dr. Kučera sta še ostala v Nišu. Zdravniki so že včeraj popoldne prispeli v Zagreb. Tam so prenočili, danes zjutraj pa so odpotovali proti Zidnemu mostu. Po zatrijevanju naših zdravnikov so vesti nemških listov, kakor da Srbija utrjuje Niš in Belgrad popolnoma neresnične. V Nišu namreč ne delajo prav nobenih utrd, v Belgradu pa sploh ni videti nobenega vojaka.

— Jubilej dela. Včeraj je slavil podfaktor »Narodne tiskarne« gosp. Dragotin Nigrin petindvajsetletnico, odkar je vstopil v službo pri tem zavodu. »Narodna tiskarna« je bila pri njegovem vstopu še malo, neznanotno podjetje; pred njegovimi očmi in z njegovim sodelovanjem se je razvila v cvetoč zavod, kakršnih je le malo na slovenskem jugu. Ne motimo se, ako trdimo, da se je mogla »Narodna tiskarna« tako lepo razvijati in uspevati ne samo zategadelj, ker je imela na čelu sposobne voditelje, marveč v prvi vrsti tudi zato, ker je imela med svojimi uslužbenci celo vrsto mož, ki so ji ostali zvesto in se s svojimi delom in ji posvetili vse delovne svoje sile. Eden izmed teh, v današnjih časih vedno redkejših mož je tudi gosp. Nigrin, ki deluje v »Narodni tiskarni« požrtvovalno in neumorno že dolgo dobo četrtoletja, kar je v čast njemu, v še večjo čast pa zavodu samemu. Ko čestitamo gosp. Nigrinu k jubileju njegovega dela, izrekamo obenem nado, da bo v enaki telesni in duševni čilosti praznoval še petdesetletnico svojega dela in truda!

— O gospodarskih posledicah in učinkih vojne — »Merkur«. Gotovo je da je vojna na Balkanu, zmagovit boj naših jugoslovanskih bratov za osvoboditev izpod večstoletnega neznanega suženjskega jarma turškega, dvignilo veliko prahu med diplomati tudi sosednih, odnosno evropskih velesil. To razburjenje se ni poleglo po zmagovitih pohodih balkanskih zaveznikov, marveč se je žal še pomnožilo. Nastale so kombinacije, države so vpregle svoje diplomatske vozove z vsemi silami in situacija se je poostila. Postala je nevarna, posebno v obmejnih državah, in čuli smo že preteče rožljanje orožja. Toda ti diplomatski boji, to grozeče rožljanje orožja se žalibog ni omejilo samo na diplomate in vojaške kroge sosednih balkanskih držav, marveč je prešla ta kriza tudi med ljudstvo in sicer v obliki strahu, popolnoma opravičenega strahu pred grozo vojne in njenih posledic. Najbolj pa so občutne posledice, ki jih povzroči tako politično stanje, kakoršnega lahko označimo z besedami: »Med vojno in mirom«, posledice, ki se pokažejo na gospodarskem polju. In res, kakor hitro se je razširila vest o diplomatskih bojih med evropskimi kabinetmi, kakor hitro se je čulo grozeče rožljanje orožja, polotil se je ljudstva strah, opravičen strah pred vojno. Našli so se tudi med ljudstvom lažni viri demagogij, ljudje, ki so slikali te strahovite vojne v še bolj živih slikah, kakor bi se pojavile morda v resnici. Pred vsem so se začeli ljudje bati za svoje imetje, toda ne toliko za zemljo, ta jim ostane, marveč za svoj denar. In v trumah so šli zaslepljeni v denarne zavode in dvigali svoje prihranke, seveda ne vede, koliko škodujejo s tem sebi in vsemu gospodarskemu napredku. Kratko, ljudstva se je polotil strah. V tej zmedenosti pa je treba ljudstvo temeljito poučiti, treba mu je pojasniti dejanski stan, da lahko sodi resnico od neresnice. In ravno zaradi tega je bilo predavanje, ki ga je priredilo včeraj trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, vsekakor. Predaval je namreč urednik gospod Rudolf Šega — O gospodarskih po-

sledicah in učinkih vojne«. O predavanju, glede katerega bi bilo želeli, da ga čuje celo slovensko ljudstvo, resumiramo sledeče: Predvsem se je bavil gosp. govornik z velikim pomanjkanjem in draginjo denarja ter navajal vzroke tem pojavom, ki težko obremenjujejo in ovirajo vse naše gospodarsko življenje. Te pojave so povzročili krvavi dogodki na Balkanu in pa strah pred eventualnimi nadaljnjimi konflikti med evropskimi državami. Ko se je dotaknil dogodkov na borzi in nemoralnega zviševanja obrestne mere raznih državnih bank, je temeljito obdelal vprašanje o varnosti denarnih vlog v naših hranilnicah, posojilnicah in drugih denarnih zavodih, in popolnoma nepobito na podlagi zakonitih določb, mednarodnih dogovorov in dejstev dokazal, da so vse denarne vloge v omenjenih zavodih popolnoma varne tudi za slučaj vojne. Ker hoče predavatelj o tej aktualni temi še enkrat javno predavati, da bodo tudi najširši krogi, posebno pa vlagatelji naših hranilnic in posojilnic, prišli do prepričanja, da so izmišljene bajke o kaki nevarnosti denarnih vlog, se bomo s predavanjem pozneje natančneje bavili. Predavanje je trajalo skoro celo uro in poslušalci, ki so se zbrali v precejšnjem številu, so z zanimanjem zasledovali zanimiva in temeljita izvajanja predavatelja. V imenu društva »Merkur« se je končno zahvalil predavatelju gosp. dr. Windischer.

— Ekscelencja baron Schwarz. Kranjski predsednik je menda precej slabo informiran o početju nekaterih njemu podrejenih organov in zato ga specijelno opozarjamo na konceptnega praktikanta pri novomeškem okrajnem glavarstvu Golijo. V različnih časopisih je čitati vsakovrstne reči o tem praktikantu in to že dlje časa; čitati je reči, ki so v normalnih razmerah izključene. To lahko rečemo: pod baronom Heinom bi se take stvari ne bile mogle zgoditi. Tako n. pr. poroča »Slovenski Dom«, da je Golija v uradu prisilil nekega Rakosa, da je moral po njegovem diktatu pisati nekako izjavo zoper poročila »Slov. Naroda« o volitvah v Prečini in da je Golija zagrozil Rakosi, da ga pusti zapreti, če izda, kaj se je v uradni sobi zgodilo. Zda ima ta Golija zopet afero z nekim časnikarjem. Ta je hodil na novomeški kolodvor po krajši poti, ob dolenjem koncu proge, kjer ni nič prometa in se nasejo postajenačelnikove kokeši. Postajenačelnik je to dostikrat videl, pa ni nič rekel, nekoč pa se je mislil in je časnikarja naznanil mestnemu stražniku. Ta je storil svojo dolžnost in županstvo je nosvarilo časnikarja, da po progi ni dovoljeno hoditi, četudi je to postajenačelnik dolgo časa molče dopuščal. Čez štiri mesece sta Golija in postajenačelnik pa izvedela, da »tisti človek« pri županstvu ni bil kaznovan, marveč je posvarjen — in postajenačelnik je še enkrat poslal sam ovdah na glavarstvo. Dne 2. t. m. je bila »hudodelcu«, kar na cesti postavljena pozivnica za dan 12. decembra ob 10. donoldne. Poklicani časnikar je zaprosil dr. Slanca, da ga zastopa in ta je z njim poslal svoja koncipijenta dr. Lotriča. Golija ju je v sobo ni hotel pustiti, šele na pritrdbo pri komisariu sta smela stoniti pred njega praktikantsko milost. Golija se je mogočno razkoračil in izpregovoril: Postajenačelnik se je pritožil, da vi hodite k vlakom. Ker je to prepovedano, vas na to opozorim. Ste že opravili? G. Lotrič in njegov klient sta se spogledala. Torej za to je bil »hudodelec« klican, ker je prepovedano hoditi k vlakom? Urno sta je mahnila na kolodvor, da od postajenačelnika izvesta, kaj je ovadil. Postajenačelnik je izjavil, da ni ovadil, da hodi dotični časnikar k vlakom, ker je to na tem kolodvoru že navada, marveč da je 27. novembra ponovil ovadbo z dne 2. avgusta, da je časnikar hodil po zadnjem delu železniške proge. Ali je morda navzočnost G. Lotriča zmešala Golijo? Na vsak način je Golijevih šikan dovolj: vali v Elbassanu bi takega praktikanta gotovo naučil, kako ima postopati — zato smo radovedni, kaj poreče dež. predsednik v Ljubljani.

— Jožef iz Egipta na obisku v Ljubljani. Spoštljivo so ga sprejeli in globoko so se mu klanjali elegantnemu gospodu, ki je prišel iz Egipta v Ljubljano in se nastanil v hotelu »Union«. Dali so mu lepo sobo in kar iz sebe so bili, ko je elegantni gospod povedal, da je prinesel velikanska naročila v Ljubljano, naročila za ogromen hotel, ki ga sežida v Aleksandriji velika bančna firma Caram in Fère. Jožef iz Egipta, ki so ga smatrali v »Unionu« za gospoda Carama samega, je govoril samo francoski in italijanski in zato so mu dodelili kot nekega personalnega adjutanta gospoda občinskega svetnika in mizarskega mojstra Rojina, ki je samo napol Ljubljančan, napol pa Francoz, posebno kadar se oboroži s cvikarjem. Klerikalni gospodje, ki imajo v »Unionu« svoje

središče, so tega Jožefa iz Egipta takorekoč zavarovali, da bi ne prišel kak konkurent do njega, in veselo so si meli roke, kako ogromne svote da bodo zaslužili. Kdo bi jim zameril? Jožef iz Egipta jim je kazal brzojavke, ki jih je dobil. Bothe iz Zagreba je telegrafiral, da zmanjša svojo ponudbo za prevzete naročil še za 5%, Anglobanka je brzojavila, da mu je nakazala 20.000 frankov. Vlado je nepopisno veselje. Cesarski svetnik in papeški vitez gospod Mathian si je izbral dobavo opreme za 60 sob. »Sam mahagoni«, se je veselil, »za 60 sob« in delal je proračune kar se je dalo, in kdor ga je hotel poslušati, vsakemu je žareč veselja povedal, kako velikansko kupčijo da napravi. »Sam mahagoni — za 60 sob!« In nikoli ni pozabil dostaviti, da je sam on v stanu izvršiti tako naročilo: »Veste, moji stroji — sssssss-sšk — pa je postelja fertik.« Jožef iz Egipta se je oglasil tudi pri firmi Tönnies in je hotel naročiti več sto oken in vrat za svoj hotel, toda tam je hitro opravil; Tönniesi so namreč iako hladnokrvni praktiki in so egiptovskega bankirja brez posebnih ceremonij naprej poslali. Pri drugih je imel Jožef iz Egipta več sreče, največ menda pri šentiviški mizarski zadrugi. Toda ta egiptovski Jožef ni bil bankir, nego slepar. Od enega svojih »dobaviteljev« — pravijo, da je to bil gospod Rojina — si je izposodil naprej 250 K in ga v zahvalo povabil na obed. Ta obed je moral biti jako opulenten, zakaj ta dobavitelj je postal tako priazen, da je Jožefu iz Egipta dal še 150 K. — 400 kron za en obed — ta je pa le malo prehuda. Govori se pa, da je ta egiptovski Jožef še neko drugo podjetje prav grdo ociganil. Naročilo njegovo je bilo velikansko; Jožef iz Egipta je vzel listnico iz žepa in po običaju velikih magnatov rekel malomarno: »Torej, no ja, na to naročilo vam plačam naprej 26.000 kron — tu imate ček za 30.000 K, dajte mi 4000 K nazaj.« In pravijo, da je dotično klerikalno podjetništvo trepetaje od veselja, vzelo ček in odšlo. Jožefu iz Egipta v pristnih bankovcih 4000 K. med tem, ko je bil ček seveda ponarejen. Nič se ne ve, pri kolikih in pri katerih drugih podjetnikih in obrtnikih je mož še poskusil svojo srečo in kaj je opravil. — Jožef iz Egipta je le izginil. Najbrže se je odnehal, zakaj oslički, ki jih je v Ljubljani jahal, so vsi tukaj ostali.

— Langusov portret Franceta Prešerna. V Predtgu pri Radovljici na graščinski pristavi imajo več Langusovih slik. Eno teh slik predstavlja menda Prešerna, kajti fiziognomija se ujema. Znano je, da sta bila Langus in Prešeren prijatelja. Portret kaže Prešerna v mlajših letih. Da predstavlja portret Prešerna, se da sklenati iz tega, da so pobožni ljudje, ki so to sliko imeli, ji niso hoteli dati primerne prostora v sobi. Ti so poznali Prešerna kot »brezverca« in so imeli sliko za oknom, da se ni videla. Le nekaj moti: mož na sliki nosi očala. Dobro bi bilo, da si veččaki to sliko ogledajo in doženejo, če predstavlja Prešerna. Slika je vedno na oled pri oskrbniku na omenjeni pristavi. Tam sta še dve drugi sliki Langusovi in medaljon s slikarjevimi portretom in portretom njegove žene in brata. Vse slike so na prodaj. Če so slike res Langusove, bi pač zaslužile, da pridejo v deželni muzej.

— Treba si je zapomniti! Pod tem naslovom poroča »Gostilničarski Vestnik«, da so nabiralne pole, ki so krožile med ljubljanskimi natakariji za ranjene natakarije in vdovalke padlih natakarijev na Bolgarskem, zavrnili: natakarsko osobje v kazni, plačilni natakar v »Unionu« Mastnjak, natakarsko osobje na Južnem kolodvoru, kavarna »Prešeren« in plačilni natakar Prach v kavarni »Evropi«. Kaj pa, če bodo ti gospodje enkrat sami potrebovali enake podpore?

— Prva ljubljanska higijenična mlekarja naklanja Društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani v podporo pri njegovem pravkar otvorjenem zdravniškem posvetovališču, da deco brezplačno vsak dan pet litrov pasteriziranega mleka.

— Novi stokronski bankovci. Ker je prišlo v promet mnogo ponarejenih stokronskih bankovcev, je avstro-ogr. banka sklenila, da vzame sedanje bankovce po 100 K iz prometa in izda nove stokronske bankovce. Ti novi stokronski bankovci bodo imeli datum 2. januarja 1912 in se začno izdajati dne 23. decembra.

— Kaj pa to pomeni? Z ozirom na našo včerajšnjo notico pod tem naslovom omenjamo, da dotični stražmojster, ki je imel konflikt s češkimi izletniki v dolenskem vlakcu, ni bil gosp. stražmešter Rogun, ki je po svoji korektnosti in koncilijantnosti splošno znan, marveč neki drugi gospod, katerega polno ime bomo v slučaju potrebe tudi navedli.

— Stavka v Vevčah. Pri obrtnem sodišču v Ljubljani se je včeraj med podjetništvom in med stavkajočimi delavci sklenila poravnava. Ravnateljstvo si je pridržalo pravico, da odlovi nekatere osebe, vse druge pa sprejme pod starimi pogoji zopet v delo.

— Umrla je včeraj zvečer v Zagorju ob Savi gospa Marija Medved, vdova pokojnega Matije Medveda, ustanovitelja in prvega staroste zagorskega »Sokola«. Pokojnica je bila več let na umu bolna, kar je tudi sodna preiskava dognala. Bila je precej imovita in zato so je nekateri ljudje prav pridno izkoriščali, na ta način, da jim je posojala denar pod takimi pogoji in tako nizkimi obrestmi, kakor tega ne stori normalen človek. Hudobni ljudje so rodbinam nesrečo izkoriščali za nesramne napade v »Dnevnu« na sedanega zagorskega župana gosp. Tomo Koprivca in njegovo blago soprogo. Dokler je bila pokojnica zdrava, je storila mnogo dobrega. Blag ji spomin.

— Umrla je v Zagrebu bivši ravnatelj hrvaškega narodnega gledališča gosp. Adam Mandrovič, star 74 let. Bil je eden izmed prvih hrvaških igralcev. Gostoval je tudi večkrat v Ljubljani.

— Elektroradiograf »Ideal«. Danes v petek, dne 13. decembra specialni večer s sledečim izbranim sporedom: 1. Pogled na Los Angeles. (Potovalni film.) 2. Priporočeno pismo. (Komično.) 3. Mali medved. (Veleznimiv znanstveni posnetek.) 4. Pozabljena centimeterska mera. (Velekomično.) 5. I. del: Zgubljeni sin. (Zanimiva drama iz rodbinskega življenja.) 2 minuti odmora. 6. II. del: Zgubljeni sin. 7. Napad iz oblakov. (Humoristično.) — Samo zvečer. Jutri v soboto, 14. decembra: »Katastrofa«. (Senzacijska učinkovitost. Nordiskfilm Co. v 2 delih.) Pri vseh predstavah. V torek, 17. decembra: »Večne priče«. (Senzacijska drama.) Pri vseh predstavah.

— Zaradi prepovedanega povratka sta bila včeraj aretirana Vinko Jurman, roj. 1882, v Nemški Loki ter pristojen v St. Janž v Marija Dolenc roj. 1873, v Leskovici ter pristojna v Oselico pri Škofiji Loki. Oba so izročili okrajnemu sodišču, pozneje se povrneta pa z neprostovoljnim spremstvom v njuno domovino.

— V Ameriko se je včeraj hotel odpeljati Vinko Taust-nerberger roj. 1. 1895, v Erderiku v Slavoniji, ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Nakano mu je pa preprečil na kolodvoru službujoči nadstražnik Večerin s tem, da ga je aretirat. Odšli so ga sodišču.

— Nepošten hlapec. Včeraj je dal izdelovalec drož gosp. Ferdinand Zalokar svojemu hlapcu Ivanu Rebolju 10 K, za katere naj bi mu šel nekaj kupiti. Rebolj je bankovec sicer prevzel, a se ni povrnil niti z denarjem, niti s kupljenim blagom.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 17 Ogrov in 4 Slovenci; nazaj je pa prišlo 40 Makedoncev in 35 Hrvatov. 50 Hrvatov je prišlo iz Nemčije, 40 Lahov se je povrnilo pa iz Budimpešte.

— Izgubila je posestnikova hči Marija Čepanova 10 K 80 vin. denarja. — Leonija Udyjeva je izgubila črn perzijski muf. — Meta Lillegova je izgubila bankovec za 20 K.

— V restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani bode pričenši prihodnje nedeljo nadalje vsako nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure zajtrkovni koncert, zvečer od pol 8. do pol 12. ure pa večerni koncert. Sodeluje godbeni ensemble »Viola«. Vstop vsakokrat prost.

— V kavarni »Central« svira danes in prihodnje dni damska kapela »Gora«.

Razne stvari.

— Slike z bojišča. Srbski slikar Paja Jovanović bo na ukaz kralja Petra naslikal več slik z bojišča. Te slike bodo visele v kraljevem gradu.

— Nesreča na morju. Iz Londona poročajo: Angleška vojna ladja »Centurion« je zadela ob neki parnik, ki se je kmalu nato potopil. Pravijo, da je bil potopljeni parnik pasaziški.

— Bolnišnica zgorela. Iz Metza poročajo: Tukajšnja bolnišnica diakonijske je zgorela. Le z največjim trudom so rešili bolnike. Mnogo ognjegascv in vojakov, ki so pomagali gasiti, se je ponesrečilo.

— Taft — profesor. Iz Novega Jorka poročajo: Predsednik Taft je sprejel profesuro prava na yalskem vseučilišču. Plače ima 20.000 mark na leto. Kakor hitro poteče njegovo predsedstvo, bo začel poučevati.

— Kmet ustreljen pri smodnišnici. Iz Tešinja poročajo: V Životich je predvčerajšnjim ponoči ustrelil vojak na straži pri smodnišnici nekega kmeta, ki je ponesrečil zašel v prepo-vedani prostor okoli smodnišnice. Kmet je bil takoj mrtev.

* **Zastrupljenje s ogljikovim plinom.** Iz Prage poročajo: V delavski hiši tvornice za sladkor v Zvolenu-pecu so se predvčerajšnjim zastrupili štiri delavci vsled vdihavanja ogljikovega plina.

* **Iz strahu pred kaznijo.** V Sedbenicah v Šleziji je poštar Jožef Hartel iz strahu pred kaznijo zastrl svoja dva otroka, enega otroka, svojo ženo in sebe pa je smrtonovarno ranil.

* **Zrakoplovstvo.** Iz Benetk poročajo: Vlada je iz prostovoljnih donoskov in pa iz fonda, ki ga ima na razpolaganje, naročila petnajst hidroplanov, ki bodo stacionirani v Benetkah. Več aparatov je že došlo v Benetke.

* **Katoliški duhovnik obsojen zaradi zasramovanja krščanstva.** Iz Ostrova poročajo: Katoliški duhovnik Senkavicz v Vilni je bil zaradi zasramovanja krščanstva v svojem listu »Priatelj« obsojen na štiri leta trdnjavske ječe.

* **Uradni bojkot.** Iz Poznanja poročajo: Nasproti poljskemu bojkotu je pozval vladni predsednik več nego 4000, njemu podrejenih uradnikov, naj kupujejo le pri Nemcih. To je mogoče pač samo v kulturni Nemčiji!

* **Sleparije z železniškimi vozniki.** Iz Budimpešte poročajo: Na tukajšnjem centralnem kolodvoru so zasledili velike sleparije z železniškimi vozniki. Dve blagajničarki, od katerih je ena soproga nekakega nadinženirja državne železnice, so suspendirali.

* **Izsiljevalno pismo bodočemu predsedniku Wilsonu.** Iz Newjorka poročajo: V Dowerju v državi New Jersey so aretirali tri moške, ker so osumljeni, da so pisali bodočemu predsedniku Wilsonu pismo, v katerem zahtevajo od njega 5000 dolarjev, če, da ga bodo sicer umorili.

* **Zapuščena — umrla lakote.** Iz Pariza poročajo: Nedaleč od Fontainebleauja so našli truplo 25let. dekleta, hčere nekega versailleskega zdravnika. Dekle je pred par tedni ušla svojim staršem, ter sledila svojem ljubimcu. Ko jo je pa zapustil, se je usmrtila, in sicer je umrla lakote.

* **Podkupovanja na Ruskem.** Iz Petrograda poročajo: V senzacionalnem procesu proti intendaturi je zastopnik tvrde Thiel et Komp. izpovedal, da je tvrdka v zadnjih desetih letih izplačala 25 milijonov rubljev, da podkupi intendature artilerije, mornarice in poštne uprave na Ruskem.

* **Rodbina učiteljev.** Rekord glede učiteljskega stanu je dosegla rodovina učitelja kralja, pruskega seminarja v pok. L. Mertelsmanna v Hannoverju. Ko je slavil svojo zlato poroko, se je zbrala učiteljeva rodovina, med temi devet sinov in zetov, ki so bili vsi učitelji. Da, kako je lep učiteljski stan — seveda ne na Kranjskem!

* **Nesreča na morju.** Iz Hamburga poročajo: Voja ladja »Centurion«, ki je, kakor znano, zadela ob neki parnik ter ga potopila, je našla v morju svetilko, iz česar sklepa, da se je potopil parnik »Girgent«, ki je last italijanske ladjeplovne družbe Mezzano, ki se zdaj imenuje Dana. Ta parnik je imel 36 oseb moštva. Pasazirjev ni vozil.

* **Socialistične demonstracije proti aviatiku.** Iz Pariza poročajo: Znani aviatik Vedrine naj bi imel predvčerajšnjim v mestnem gledališču v Saint Denisu predavanje o zrakoplovstvu. Ker pa je Vedrine, ki je bil prej socialist, izstopil iz socialistične stranke, so mu socialisti priredili v gledališču take demonstracije, da sploh ni mogel predavati.

* **Velike carinske sleparije v Novem Jorku.** Iz Novoga Jorka poročajo: Vlada je zasledila velikanske carinske sleparije. Utihovaljpi so pariške in dunajske toalete. Žena nekega novojorškega odvetnika je večkrat potovala v Evropo, nakupila tam modele ter jih uvažala carine prosto v Ameriko, ker se je izdajala za inozemko. Vlada trdi, da je bila osleparjena za več nego en milijon dolarjev.

* **Viribus unitis» pomožno društvo za bolne na pljučih.** Kakor lani priredi tudi letos to društvu efektivno loterijo, ki bo dne 23. januarja 1913. Prav bogato je založena z dobitki in sicer se prvi trije glavni dobitki: 30.000 K, 8000 K in 2000 K po odbitku dobitvene pristojbine izplačajo v gotovini. Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in pri loterijski upravi Dunaj I., An der Hübner 1.

* **Aretacija sleparja.** Z Dunaja poročajo: V neki tukajšnji trgovini je skušal včeraj neki elegantno oblečeni mož, z redovi na prsih, kot odposlanec bolgarskega kralja predstaviti in po naročilu kraljevem nakupiti za bolgarski dvor finega perila. Ko so se v koburški palači o tem informirali, so moža aretirali. Med preiskavo so dognali, da je ta dozdnevni odposlanec tudi od nekega juvelirja skušal izbiti za 50.000 K dragece-

nosti. Oseba aretiranca še ni identificirana.

* **Poštenost črnogorcev.** »Glas Crnogorca« pripoveduje: Soprog avstrijskega poslanika je izgubil dragoceno prstan. Poslanik je o tem pravil kralju Nikoli. Kralj mu je odgovoril: »Prstan vaše soproge leži na cesti proti Njegušu kakih sto korakov od velike jame«. »Kako to veste?« »Več nego deset podanikov mi je to pripovedovalo, da so videli prstan«. »Toda zakaj ga niso prinesli v grad?« Kralj se je nasmejal ter poklical Crnogorca, ki je hodil pred gradom. »Povej, zakaj nisi prstana pobral?« »Gospodar,« je odgovoril Crnogorec, »nočem, da bi mi mogoče kdo kaj rekel, da sem si prstan obdržal.«

* **Voja v gimnaziju.** Iz Lvova poročajo: Štiristo rusinskih dijakov akademičnega gimnazija v Lvovu, ki so pred tremi dnevi demonstrirali proti rusofilskim tovarišem ter nato zapustili šolsko poslopje, so se predvčerajšnjim zbrali na Franc Jožefovem hribu, kamor je kmalu prišel katehet ter pozval dijake, naj gredo zopet v šolo. Dijaki so se temu odzvali ter odposlali deputacijo k ravnatelju, kateremu so sporočili, da nečejo z rusofilskimi dijaki več sedeti v istem poslopju. Ravnatelj je to sporočil deželnemu šolskemu svetu, ki bo stvar preiskal.

* **Gledališče bolh.** V italijanskem mestu Foggio je moralo ondotno gledališče prenehati igrati. Gledališču je nastala namreč v njegovih lastnih prostorih velika konkurenca. V parketu in po ložah se je namreč etabliral ensembl, ki se je v svoji majhni umetnosti naravnost izborna produciral ter oviral občinstvo, da ni moglo slediti predstavam na odru. Popolnoma zaman je bil trud, zopet do- seči kontakt med odrom in gledalci. Med gledalci je konkurenčni ensembl — bolh se naprej produciral. Bolhe so se namreč v velikanskem množinah pojavile v gledališču ter grizle in grizle, da so morali gledalci hočeš — nočeš zapustiti gledališče. Vodstvo gledališča ni imelo drugega sredstva, nego zapreti gledališče.

* **Ljubzenska drama na ruskem dvoru.** Kakor smo že poročali, se je ruski veliki knez Mihael Aleksandrovič odpovedal prestolonasledništvu. »Berliner Tegeblatt« poroča, da bo v najkrajšem času izšel carjev ukaz, s katerim bodo velikemu knezu Mihaelu, edinemu bratu carjevu, odvzete njegove vojaške časti in bo izgubil tudi poveljništvo nad gardnim regimentom. Veliki knez, ki je dal pred dvema letoma blagosloviti od duhovnika svojo zvezo z gospo pl. Vrublej, je bil tedaj prestavljen. Končno pa mu je car to odpustil, ker je veliki knez obljubil, da bo to zvezo razrdl. Nato je bil zopet imenovan za poveljnika gardnega regimenta. Veliki knez pa ni držal besede in ko j car začel ostrejšje nastopati, je veliki knez Mihael odpotoval z gospo Vrublejevo v Italijo ter se dal tam pravilno poročiti. Nato je pisal iz Italije carju pismo, v katerem mu sporoča o poroki ter ga znova prosi odpuščanja. Car pa mu je sporočil, da je zakon neveljaven, ker ni bil sklenjen s carjevo privolitvijo. Če se ne bo takoj povrnil, tedaj mu bodo odvzete vse časti in bo izgnan iz države. Ta carjev odgovor je bil odločilen za velikega kneza, kateremu nasprotuje celo njegova lastna mati.

* **Praktično, dobro, cenó.** Posteljno pregrinjalo iz najboljšega čipkastega blaga, belo ali kreme, 220 centimetrov dolgo, 130 cm široko po 10 K 50 v; dvojnato posteljno pregrinjalo, 220 cm dolgo, 330 cm široko po 10 kron; posteljno pregrinjalo iz močnega tula s travkovnatimi aplikacijami in volanti, 220 cm dolgo, 180 cm široko po 13 K; dvojnato posteljno pregrinjalo, 220 cm dolgo, 330 cm široko po 17 K. Najbolj priljubljena božična darila. Zaloga prepro in pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj I., Bauernmarkt 10, 12, 14. Razpošiljanje samo po povzetju ob izrecnem sklicevanju na ta list.

Izpred sodišča.

Gourmand. Solnograška porota. — Pred petimi leti sta se spoznala telefonski delavec E. Freischlager in živa, vesela natarikar Katra Mittersteinerjeva. Bilo je spomladi, oba sta bila prosta in zgodilo se je v prostih urah, ki sta jih prebila skupaj sama, da se je spremenilo to znanje v prijateljstvo iz katerega se je rodila globoka ljubezen. Poleti že sta se rada imela, da bi se snedla, toda takrat od tega ni prišlo, deloma pa so se uresničile te besede čez pet let. Trabant ljubezni je ljubosumnost, ki povzroča nebroj gorja; zle so njene posledice in igrajo v življenju resne, pomembne navadno temne vloge. Konec teh tragedij se odigra navadno pred sodiščem. — Ljubica je bila vesela, živahna in prikupna — že kot natarikarica mora biti taka. Ljubčku pa je bilo to odveč, in njemu je bila

bolj sveta ljubezen, ki sta jo sklenila v pomladanskem raju v naravi, kot njeno socialno stališče. Bil je kratkomočno nestrpen po navadi in običaju mladih zaljubljenec, ki se ne znajo premagati in ne vpoštevajo pregovora: Kdor se zadnji smeje, se najlepše smeje. Petlet sta se ta zaljubljenca prepirala, pretepeala in begala okrog po svetu, dokler ni prišlo do katastrofe. Bilo je dne 30. septembra. Oba sta bila v neki gostilni v Solnogradu. Ona je našla v gostilni več starih znancev, svojih prejšnjih gostov, in bila je z njimi prijazna, ker so bili ti z njo, kot s staro znanko prijazni. Grdogled, njen ljubimec za mizo pa je tolmačil to prijaznost po svoje. Začel je dekle zmerjati, postajal je vedno nasilnejši in končno je vrgel svojo oboževanko po tleh. Prijazni gosti so se potegnili za rečico, nastal je prepir in pretep. Sopivci so hoteli vreči nadležnega ljubimca iz sobe. Toda ta je šel sam, predno pa je šel, je stopil k svoji ljubici, poljubil jo je v slovo, pri tem pa ji je odgriznil konec nosa. Zgrizel ga je, pojedel in odšel. Pred porotniki solnograške porote obtoženec vse to prizna. Sodišče je stavilo porotnikom eno samo vprašanje in sicer glede težke telesne poškodbe — ker je posebno za žensko lep nos veliko vreden. — Vprašanje pa so porotniki s 5 glasovi zanikali. Nesrečni ljubimec je odšel prost, še bolj nesrečna ljubica, pa bo odšla bržkotne in na svoje stroške na kliniko.

Telefonska in brzajavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 13. decembra. Po celonočni seji se je ob 3/4. zjutraj posrečilo premagati češko narodno - socialno obstrukcijo, oziroma edinega obstrukcionista dr. Hübschmana in sprejeti v justičnem odseku zakon o vojnih dajatvah. Dr. Hübschman je začel svoj obstrukcionistični govor snoči ob pol 10. Veliko zanimanje so vzbujala njegova izvajanja in dr. Hübschman, ki slabo govori nemško, je razmotril vse paragrafe od vseh strani ter žel za svoja temeljita izvajanja mnogo občudovanja. V dovitnih besedah, vendar pa popolnoma stvarno, se je dotikal raznih vprašanj. V prvih jutranjih urah je v odseku vse spalo. Stranke večine so imele organizirano nočno službo, in ker se je tem opetovano zdelo, da namerava dr. Hübschman kako ne- nadno presenečenje, so bili vladni poslanci opetovano alarmirani. — Alarm se je izkazal vedno kot nepotreben. O polnoči je bil v parlamentu še Stürgkh. Dr. Hübschman je imel samo dve pavzi po 5 minut, da je izpil skodelico kave in skadil par cigaret. Ko je ob 3/4. končal govor, je bil še popolnoma svež. Takoj nato se je začelo glasovanje o tretji skupini predloge, to je o §§ 10.—26. Načelnik je nato takoj pričel z razpravo o četrti skupini in preskočivši ostale govornike, podal besedo zopet dr. Hübschmanu. Vsled tega je dr. Hübschman po nasvetu svojih pristav- šev govoril samo pol ure, nakar so vladni poslanci akceptirali vse paragrafe. Predsedstvo namerava spraviti to predlogo že na dnevni red jutrišnje seje. V parlamentu upajo, da bo danes končana razprava o rekrutnem kontingentu in naboru konj, in da bo mogoče rešiti jutri zakon o vojnih dajatvah, ker obstoja tudi upanje, da bodo opustili klerikalci svojo obstrukcijo v proračunskem odseku. Vsled tega se poudarja, da se bo parlament morda danes vendar izognil § 14. Kakor se zatrjuje, je vlada odločena v hipu, ko bi poskusila češka narodno - socialna stranka v parlamentu s hrupno obstrukcijo, parlament takoj zaključiti, ker noče trpeti hrupnih prizorov pred celo evropsko javnostjo.

Dunaj, 13. decembra. Parlament se je sestel danes ob 11. dopoldne ter nadaljuje debato o rekrutnem kontingentu.

Dunaj, 13. decembra. Odsek za državne nastavnice bo še v današnji seji rešil predlogo o službeni pragmatiki najbrže v smislu svoje- časnega sklepa gosposke zbornice. Parlamentaristični krogi hočejo to predlogo še pred Božičem spraviti v državni zbor in upajo, da se bo posrečilo, sprejeti predlogo en bloc. — Politični krogi smatrajo to za garancijo, da bo predloga pozneje fak- tično takoj, ko bo uveljavljen tudi finančni plan, tudi sprejeta. V pred- logo pride kot datum njene veljave 1. februar.

Dunaj, 13. decembra. Zbornica je sprejela predlogo o rekrutnem kontingentu. Nato je pričela z razpravo o naboru konj. Vladne stran- ke so se zedinile na sledeči predbo- žični program Jutri se prične razprava o predlogi o vojnih dajatvah, ki naj bo do torka rešena. Nato pride na vrsto proračunski provizorij in za njim provizorični poslovnik, ki naj se podaljša samo za pol leta. Po

možnosti naj se reši pred Božičem tudi službena pragmatika.

Dunaj, 13. decembra. Obstrukcija v proračunskem odseku še ni končana. Sedaj groze tudi Rusini, da se pridružio obstrukciji. Vrše se toza- dežna pogajanja. V ponedeljek ne bo plenarne seje zbornice, ter se bo cel dan posvetoval proračunski odsek.

Češki narodni socialisti.

Dunaj, 13. decembra. Kakor smo že snoči poročali, je odklonil češki narodno - socialni klub Stürgkhove propozicije ter naštel v svojem od- govoru vse že znane neizpolnjene žel- je Čehov, zlasti Hohenburgerjev ferman in zadevo Komenskega šole na Dunaju. Pa tudi če bi vlada hote- la ugoditi tem češkim zahtevam, bi Čehi ne mogli odnehati od opozicije, ker vsebuje predloga popolnoma ne- sprejemljive točke.

Meščanska garda.

Lvov, 13. decembra. Na pred- večerajšnjem občenem zboru poljskega strelskega društva je izjavil pred- sednik, župan Neumann, da je treba misliti pod sedanjimi okoliščinami na obrambo mesta v slučaju resne po- trebe. Odbor naj organizira lvovsko prebivalstvo in je poudaril v strelja- nju.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 13. decembra. Pred včerajšnjo sejo ogrskega državnega zbora so se zopet vršili že znani do- godki pred parlamentom. V zbornici je bil proračun domobranskega mi- nistrstva brez debate sprejet, nakar so bile rešene nekatere imunitetne zadeve. Poslanec Desy se izroči so- dišču.

Bosanski sabor.

Saraevo, 13. decembra. Odgodi- tev bosanskega sabora, ki so jo pri- čakovali za včeraj, se ni uresničila, marveč je došlo naročilo, da naj se seje nadaljujejo. Vsled tega se vrši prihodnja seja v ponedeljek.

Albanija.

Praga, 13. decembra. »Narodni Listy« poročajo glede Albanije sle- deče: Srbija se v principu ne protivi avtonomiji Albanije, nikakor pa ne more odnehati od zahteve, da se je odprl prost dostop do Jadranskega morja. Neumljivo je, da se zgradba železnice do Jadranske obali stavi na enkrat pod albansko vprašanje, ko so se vendar Albanci do sedaj protivili vsaki železniški zvezi in ho- čejo naenkrat igrati pri tem vpraša- nju prvo vlogo. Če bi Avstrija ne na- sprotovala Srbiji glede zgradbe Ja- dranske železnice, gotovo bi bila Sr- bija pripravljena, da zveže svojo Ja- dransko železnico posredno z bosan- skimi železnicami, kar bi bilo seve- da za Bosno odnosno za Avstrijo ve- likega gospodarskega pomena. Tudi tarifi vprašanje na tej železnici se dalo urediti v prilog Avstrije. Tudi bi bila v tem slučaju pripravljena skleniti z Avstrijo posebno trgovin- sko pogodbo.

Predsednik Švice.

Bern, 13. decembra. Zvezni shod je izvolil podpredsednika zveznega sveta E. Müllerja (Bern) za predse- dnika in Hoffmanna za podpredsedni- ka za leto 1913. Oba pripadata radi- kalni stranki.

Dobava konj.

Petrograd, 13. decembra. »No- voje Vremja« poroča, da kupujejo v Besarabiji in Podoliji ter tudi drugod za neko sosednjo državo velike množine konj. List zahteva prepo- ved izvoza konj.

Uradni bojkot na Nemškem.

Poznanj, 13. decembra. Da škoduje poljski trgovini, je izdal vlad- ni predsednik na 4000 svojih podre- jenih uradnikov poziv, da naj kupi- jejo samo pri Nemcih.

Bavarsko.

Monakovo, 13. decembra. Pog- reb princ - regenta Luitpolda se vr- ši v sredo. Govori se, da bo deželni zbor, ki se sestane dne 21. decem- bra, sklenil izpremembo v tem smi- slu, da se prenese naslov in čast kra- lja na novega princ - regenta Lu- dovika.

Rusija.

Berolin, 13. decembra. »Vossi- sche Zeitung« poroča iz Petrograda, da Rusija ne mobilizira samo na ju- gozahodu, marveč da je tudi v Pe- trogradu in v osrednji Rusiji vse pri- pravljeno za obsežno mobilizacijo.

Revolucija na San Domingu.

Norfolk (Virginija), 13. decem- bra. Parnik »Newhamphshire« je do- bil predvčerajšnjim nujno povelje, da naj odplave pred San Domingom. Od- plul je ob polnoči. Govori se, da je izbruhnila na San Domingu resna re- volucija.

MED VOJNO IN MIROM.

Situacija.

Pariz, 13. decembra. Predsednik srbske skupščine A. Nikolić se je iz-

razil o situaciji sledeče: Srbija vstra- ja pri želji pridobiti Jadransko pri- stanišče, Srbija pa se ne bo mogla boriti proti čeli Evropi. Če se bo Ev- ropa izrekla proti tej zahtevi, se bo Srbija udala, mi pa bomo storili svo- jo dolžnost.

Mirovno vprašanje.

Pariz, 13. decembra. Grški mi- nistrski predsednik Venizelos se je pred svojim odpotovanjem v London izjavil, da je pač med balkanskimi državami še mnogo problemov nere- šenih, da pa ti ne kaže prijateljskega razmerja.

Prochaska.

Belgrad, 13. decembra. Konzul Edl dospe v soboto s poročilom o svoji preiskavi v Prizrenu na Dunaj. Konzul Prochaska se nahaja popol- noma zdrav v Skoplju. Vrnil se bo na svoje mesto v Prizren, kjer bo dobil tudi zadoščenje. Pasić je že do- spel v Skoplje, da uredi to zadevo.

Dunaj, 13. decembra. Konzul Edl je prispel danes na Dunaj, ter se je že javil v znanem ministristvu. Iz njegovih poročil bo mogoče šele se- staviti obširno poročilo o aferi konzula Prochaska.

Konferenca veleposlanikov.

Carigrad, 13. decembra. Tukaj- šnji romunski poslanik Misu bo od- potoval baje v kratkem v London.

Srbija.

Pariz, 13. decembra. »Petit Pa- risien« prinaša oficijozno noto, ki pravi, da Avstrija ne sme dobiti ne političnega in ne gospodarskega va- ruštva ali premoči v Srbiji.

Jovo Jovanović ostane v Belgradu.

Belgrad, 13. decembra. Ker se je izkazalo za potrebno, da ostane Jovo Jovanović na svoem belgrad- skem metu kot pomočnik ministrskega predsednika Pasića, se zatrjuje, da Jovanović sedaj še ne bo odpoto- val.

Solun.

Belgrad, 13. decembra. Tu za- trjujejo, da je stavil neki diplomat predlog, da se prepreči razpor med Grško in Bolgarsko, da naj se razgla- si Solun za glavno mesto Balkanske zveze. S tem bi odpadlo tudi vmeša- vanje veselih v to vprašanje.

Grki.

Atene, 13. decembra. Vojno mi- nistrstvo izdaja sledeče poročilo iz- pred Janine. Da zamotamo delova- nje turške armade in preprečimo njih koncentriranje, smo izkrcali v Santi Quaranti dva bataljona pehote s šti- rimimi topovi. Turki so temu oddelku poslali nasproti 8 bataljonov z dve- ma baterijama in dvema težkima to- poma. Naša četa se je umaknila v Santi Quaranto in je imela samo 5 mrtvih in 19 ranjenih.

Atene, 13. decembra. General Sapuntsakis poroča iz Pentepigadi- ja, da so Grki začeli včeraj z ofenzi- vo, ter se zapletli v ljut boj s Turki. Grki so zasedli sovražnirove pozi- cije v Bizani in vzeli tri brozestrelne topove, mnogo municije in šotorov.

Pariz, 13. decembra. Brzajavka iz Soluna potrjuje, da so bili Grki pri Janini poraženi. Baje je bila ena gr- ška divizija popolnoma uničena in Grki so morali obleganje Janine opustiti.

Romunska.

Berolin, 13. decembra. »Lokal- anzeiger« poroča iz Belgrada, da so bili ob priliki navzočnosti predse- dnika bolgarskega saborja Daneva v Belgradu, dogovorjeni način in pogoji pristopa Romunske k Balkanski zvezi.

Bukarišta, 13. decembra. Novi predsednik romunske senata je v svojem nagovoru izrazil, da zahteva Romunska ravnotežje med državami v Orientu. Romunska zahteva tudi svobodo in enakopravnost Kucova- lahov v šoli in cerkvi in pravico, iz- voliti si duhovništvo.

Načelstvo jezdnega odseka po- zivlja brate jezdec, začetnike, da se čim prej zgledajo pri bratu blagajniku Hodku (Gričar & Mejač), da jim da natančno pojasnila glede uredbe- jahalnih vaj in to z ozirom na bliža- joči se Vseskolski zlet.

Načelstvo.

Zitne oene v Budimpešti.
Dne 13 decembra 1912.

Termin.	
Pšenica za april 1913	za 50 kg 11.88
Rz za april 1913	za 50 kg 10.40
Oves za april 1913	za 50 kg 11.05
Koruz za maj 1913	za 50 kg 7.63
Koruz za julij 1913	za 50 kg 7.73

Društvena naznanila.

Prirodopisni odsek Muzejskega društva ima svoj referatni večer 14. t. m., to je v soboto ob pol 6. večer v predavalnici deželnega muzeja. Velečene g. člane vabimo obilni udeležbi.

V »Društvu inženirjev v Ljubljani« je predavanje vsled bolezni g. svetnika Klinarja preloženo na mes teden.

Društvo slov. trg. sotrudnikov bi tem potom še enkrat vse gg. mege na zabavni večer dne 14. t. m. hotelu »Ilirija«. Začetek ob pol 9. večer. Zabavni spored je poln šaljivosti: igri sledi godba, petje, pošta Torej gg. tovariši pridite se zabavati in pripeljte s seboj svoje rodne, znanice in prijatelje društva.

Gledališko društvo na Jesenicah prizori v nedeljo 15. t. m. zvečer v »Rdečemu križu« balkanskih drav izvirno noviteto »Ljubo doma« (pisal I. Spicar). Igra je posneta iz šega kmečkega življenja in vsebuje pristranski nauk, da naj spoštujemo svojo domovino in naj nikar ne silimo preko oceana, zakaj tudi tam je neba delati in se truditi, da se kaj služi. Pri predstavi sodeluje iz glasnosti pevski zbor društva »Sava«. Pripravlja se znamenita fantazična drama »Morilec« (pisal Sanja v. Hegečis) ki jo je za slovenski s s špeciialnim namenom za nasmetno priredil društveni tajnik g. Schiffer.

»Sokol« v Radečah pri Zidanem postu priredi, kot običajno, tudi letošnjo zimo dve lepi veselici: V torek 31. t. m. bo v društveni dvorani hotel »Gmainer« Silvestrov večer z odbo in plesom. Še posebno opozarjamo občinstvo, da proizvajajo tani in članice ob 9. uri zvečer v dvorani ljubljanske proste vaje. Naj ne zamudi, prepričati se ta večer o napredku mladega »Sokola« in pomoči k njegovi gmotni podpori. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 0. v. V soboto po sv. Treh kraljih, 1. 11. januarja 1913 priredi »Sokol« isti dvorani 3. maskirado. Upamo, da ne zaostane za prvo in drugo, ki sta obe krasno uspeli.

Sokol v Zagorju ob Savi priredi nedeljo, dne 5. januarja 1913 v dvorani »Sokolskega doma« maskirado, pri kateri bo igral Zagorski orkester na lok. Sosednja društva se radno naprošajo, da se ozirajo na prireditve.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Včeraj nam je darovala intendantica lep večer s splošno dobro uprizoritvijo »Traviatte«. Vlogo Alfreda je pel valžno znani gost iz Zagreba, gosp.itez Cammarotta z veliko rutino. Njegovo umerjeno igro in lepo petje je prepadala diskretna, a topla čuvstva. Tik njega se je živahno razpevala gđ. Rihterjeva in doživela v letošnji sezoni vsaj do zdaj svoj najuspešnejši večer. Vsa hvala gre tudi baritonistu Fejfarju, gđ. Fantovi in vsem drugim. Občinstvo, ki se je deležilo v bogatem številu animiranih predstav, ni štedilo z aplavzom.

Prečitane napredne časopise

Štira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopise je danes najmočnejša idejna moč. Izredni odbor prosi vljudno svoje čimštejljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.). Ali naj vsaj naznanijo tajništvu svoje naslove. Poleg tega zbirajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Tiskovna in tisk »Narodne tiskarne«.

Slovenci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borse 13. decembra 1912

Mališinski posojili.	Dolar	Slagova
4% majeva renta	82.60	82.80
4% srebrna renta	86.23	86.45
4% avstr. krona renta	82.75	82.95
4% ogr.	82.75	82.95
4% kranjsko deželno posojilo	88.65	88.85
4% k. o. češke dež. banke	88.65	88.85

Srečke	446	458
iz 1. 1860	612	624
„ 1864	275.50	287.50
„ itake	259	271
„ zemeljske I. izdaje	238	250
„ II.	232	244
„ ogrske hipotečne	472	484
„ dun. komunalne	454	466
„ avstr. kreditne	66	72
„ ljubljanske	46	52
„ avstr. rdeč. križa	26	32
„ ogr.	23	27
„ bazilika	206.50	209.50
„ turške		

Glasila.	419	423
Ljubljanske kreditne banke	597	598
Avstr. kreditnega zavoda	492	493
Dunajske bančne družbe	97.35	98.35
Južne železnice	660	661
Državne železnice	954.25	955.25
Alpine-Montan	340	344
Češke sladkorne družbe	262	263
Zivnostenske banke		

Valuta.	11.44	11.49
Cekini	118.30	118.60
Marki	96	96.20
Franki	94.70	94.95
Lire	253.75	254.75
Rublj.		

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300-2 Srednji uradni tlak 736 mm

dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	2. pop.	735.5	1.0	sl. svzh.	del obla.
„	9. zv.	737.8	-0.6	sl. sever	jasno
13.	7. zj.	741.4	-4.0	brezvetr.	megla

Srednja včerašnja temperatura -1.8°, norm. -1.3° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Posebni parte se ne izdaje.

Vsemogočni Bog je sklenil našo iskrenoljubljeno soprogo, mater in sestro

Emo pl. Kleinmayr roj. DeFranceschi

danes, 13. t. m. ob polu 5. uri zjutraj poklicati k Sebi.

Pogreb bo jutri iz hiše žalosti, Slomškova ulica št. 12, ob 4. uri pop. Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, 13. decembra 1912.

Ferdinand pl. Kleinmayr, soprog.

Tekla pl. Kleinmayr, hči.

Dr. Peter DeFranceschi, brat.

Karolina DeFranceschi, sestra.

Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsega mogočnemu dopadlo poklicati našo iskreno ljubljeno odgojiteljico, gospo

Marijo Medved

posesnico

po dolgi in nadvse mučni bolezni danes ob polu 9. uri zvečer, prevideno s svetotajstvi za umirajoče, v 70. letu svoje starosti v boljšo bodočnost.

Zemeljski ostanki predrage rajnice se prenese dne 14. t. m. ob polu 4. uri popoldne v lastno rakev na pokopališče v Zagorju ob Savi.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župnijski cerkvi v Zagorju. Predrago rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Zagorje ob Savi, dne 12. decembra 1912.

Tomo Koprivo

Amaliya Koprivo

Malči, Minka, Milan, Marta in Mirko
otroci.

Neža Herman
svakinja.

Odol je kakor znano tista ustna voda, ki vzrokom kvarjenja zob zanesljivo nasprotuje. Kdor Odol rabi dosledno, po našem sedanjem znanju kar se najbolj misli da neguje zobe in usta.

Proda se še male rabljena
sobna oprava in gramofon

Poizve in ogleda se v gostilni 4429

Reininghaus Sp. Šiška št. 87.

Zlahtna jabolka

40 centov od 20 kg naprej po 12—26 h kg (po kakovosti) proda Andrej Oset, Tolsti vrh, pošta Guštanj, Koroško. 4517

Cenó suho in sveže 4334

MESO.

Vak dan sveže klano goveje, teleče ali kostrunovo meso poštni zavoj 5 kg K 550. Svinjsko meso surovo K 7.— posušeno K 8.—. Tirolske salame K 9.— franko po povzetju dobavlja »Consum« izvoz mesa, Nagyzalenta, Rakezy-ut 3, Ogrsko.

Zastoj

in pošt. prosto dobi vsak na zahtevo moj glavni katalog s 4000 slikami porabnih in darilnih predmetov vseh vrst.

Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 2400 (Češko). Nikljaste žepne ure K 4-20, srebrne ure K 8-40, nikljaste budilke K 2-90, ure na nihalo K 8-50, ure s kukavico K 8-50, gosli K 5-80, harmonike K 5.—, samokres K 6.—. Usnjato, jekleno, manufakturno blago itd. v najbogatejši izbiri.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

DOBITE

v bogato ilustriranem glavnem katalogu firme c. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, Most št. 2396 (Češko)

veliko izbiro dobrih, cenih flanelastih odev za na posteljo po K 1-70, 2-40 in naprej, koltre po K 5.—, stenske preproge po K 4-80, konjske odeje po K 5.—, namizne in postelne garniture po K 13.—, zastorji, platnino itd. in se priporoča ob porabi zahtevati ta katalog zastoj in poštne prosto, ker ta mali trud se Vam izplača.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Pred Božičem

naj bi vsak, kdor ima zanimanje za božična darila, po dopisnici naročil moj bogato ilustrovani glavni katalog z veliko izbiro božičnih daril. Katalog se vsakemu pošlje gratis in franko. — Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 2403, Češko. — Nikljaste žepne ure K 4-20, boljše 5 K, srebrna ura z verižico in obeskom 12 K, žepne, budilne, stenske ure, glasbila, manufakturno, usnjato, jekleno blago, gospodinski predmeti, optično blago, kadilne priprave, toaletni pripomočki, igrače, orožje itd. v bogati izbiri po najnižjih cenah. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Brez rizika. Razpošiljanje po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

Dve veliki suhi 4456

transitni kleti

porabni tudi za skladišče se oddasta.

Več pove trdka Buzzolini, Siritarjeva ulica. Istotam se prodaja

sesalnica za vino.

Prima orodja za žaganje deščic.

Izdelovanje del z izžaganjem deščic (Laubsäge) je poučno in lepo opravilo za mlad in staro o prostem času. Št. 9307. Prima orodje za izžaganje na močnem kartonu z 8 orodji in predlogo kompletno 3 K. Št. 9308. Isto, pa z 11 prima orodji in predlogo K 4-40. Št. 9310. Prima garnitura za izžaganje v smrekovi omari s pokrovom in 9 prima orodji K 7-20. Največja izbira orodja za izžaganje v mojem glavnem katalogu. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Po povzetju ali če se pošlje denar naprej razpošilja c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu št. 2396 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

Proda se enonadstropna

hiša

na Dolenjskem 4274

z dobro vpeljano trgovino z meš. blag. pri farni cerkvi z vrtno in kozolcem. Trgovina se prodaja z blagom ali pa tudi brez blaga pod roko. — Ponudbe pod šifro »Ugodna prilika« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Čarobna piščalka.

Štev. 3269 z mehkim zvonenim glasom, podobnim harmoniji z basovim spremljevanjem. — Vsakdo lahko igra nanjo lepo in ne pozna not po notnih listih. Kompletno s popolnim navodilom, popisom in 4 notnimi listi K 7-20. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Po povzetju razpošilja c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad v Mostu št. 2396 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami zastoj in pošt. prosto.

Novost!

St. 41156.

Razglas.

S 1. januarjem 1913 oddati je za dobo 1 leta

plakatovanje

magistratnih in mestnemu magistratu v prilepjenju oddanih razglasov drugih uradov v mestn. okr. ljubljanskem.

Ponudbe radi prevzetja omenjenega plakatovanja, v katerih mora ponudnik navesti številko desk z natančno označbo, v katerih mestnih ulicah se iste nahajajo, vložiti je pri mestnem magistratu

do 27. decembra 1912.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 12. decembra 1912.

Župan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

Sirotišče Pépinville, 23. VIII. 1911.

Usojamo se Vam z veseljem javljati, da smo pri naših otrokih z Vašim Sirolinom »Roche« dosegli dober uspeh in Vam za to izrekamo največjo zadovoljnost. — Pri kašlju in bolezni v vratu je učinkovalo dobro, nakar so otroci začutili olajšanje in ublaženje.

Sestra Maria Leo Jezusova, prednica.

Marienhause Basel, 2. oktobra 1911.

Že dalj časa mi Vaš Sirolin pri kataru, obolenem vratu in influenci izbornu služi. Rada bi Vaš izdelek naklonila tudi ubogim bolnikom, ki jim kot bolniška postrežnica strešem, da bi jim z Vašim krepkim zdravilnim sredstvom zopet pripomogla do zdravlja.

Usmiljena sestra G. iz kongregacije sv. Križa.

Brno, v septembru 1910.

Ob sklepu letošnje počitniške kolonije si usoja vdano podpisano društveno vodstvo z izrazom najtoplejšje zahvale vljudno javljati, da je tudi to leto Vaš Sirolin najugodnejše vplival na gojence, ki so ga uživali na zdravniško odredbo.

Brnska počitniška kolonija Gross-Willersdorf.

Sirolin »Roche«
iz njegovo
číslnanje

Kupujte in zahtevajte odine le CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši. 47
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica šte. 41.

Umetni in trgovski vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijska ulica šte. 16 1542

izvršuje šopke, vence in bukete

za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Piramidna in kroglasta lavorjeva drevesa ter dekorativne cvetlice

v veliki množini po zmernih cenah. — Naročila na deželo hitro in vestno.

Ugodna prilžnost!

Ugodna prilžnost!

Pristne perzijske preproge

vseh velikosti, so po jako nizkih cenah kot božično ali novoletno darilo na prodaj.

Na razpolago so pri

špedicijski in komis. del. dr. „BALKAN“, Dunajska cesta 33 (Telefon 100).

Zahtevajte zastoj in poštne prosto moj bogato ilustrirani glavni katalog z 4000 slikami o urah, zlatih in srebrnih, godbenih, jeklenih, usnjatih in manufakturnih predmetov, orožja itd.
G. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD
razpošiljalnica, Most št. 2385 (Češko).
Prave dvoranske niklaste remontoirske ure na sidro, sistema Roskopf K 5—3 komade K 14—, registrirane Adler-Roskopf niklaste remontoirske ure K 7—, prava srebrna remontoirska ura K 8-40. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj!

Konj

za vsako vožnjo, 16 pesti visok, se cenó prodaja.

Hlev pri Avstrijskem cesarju. 4434

Dobra, zanesljiva budilka.

Štev. 9946 v polnem, niklastem okvirju, 15 cm visoka, po amer. sistemu, gre v vseh legah, z dobro kvaliteto in triletno garancijo za dober in pravi tek K 3-90, 3 komadi K 8—, z karalom, ki se ponovi sveti K 3-30, 3 komadi K 9. Št. 4056 Budilka Isaly z jeklenim sidrom K 3-90. S karalom, ki se ponovi sveti K 4-30.

Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj! Razpošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej!

Prva tvornica ur **JAN KONRAD**

c. in kr. dvorni dobavitelj, Most, št. 2372 (Češko).

Glavni katalog s 4000 slikami

gratis in franko! *

Sir emendolski Surovo maslo

1 kg à K 190

1 kg à K 320 4431

ima vedno v zalogi ter priporoča

„Centralna mlekarina“ v Skofji Loki.

Céna, dobra denarnica

St. 7202. Zganjena iz 1 kosa gladkega močnega usnja, 4 predali, biljetna žepnica s 3 zaklepi, 9 cm dlj., 6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

6 cm šir K 1-20. — Boljše K 1-80, 2 K in više v zalogi. Najbogatejša izbira vseh vrst usnjatega blaga v mojem glavnem katalogu. Brez rizika; zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja, ako se pošlje denar naprej, prištevi 20 h za poštino c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad** v Mostu št. 2377 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami vsakomur gratis in franko.

Pozor! Od jutri naprej se prodaja Trgovci galanterijsko blago in pletenine

iz konkurzne mase Ludovika Dolca v Prešernovi ulici pod tvorniški cenami.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K

50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opator praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K

70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Odvetniška pisarna

Dr. Fran Devidé

se nahaja

v Zagrebu, Jurišićeva ulica 10.

Telefon št. 10-25.

4125

Telefon št. 10-25.

K 4-20 Moški sviterji, jopci, športne čepice K 6-

St. 900. Moški sviter za vsak zimski šport iz la vignonjske volne različnih barv, se rado raztegne velikost IV srednje močne osebe za šibke K 4-20 K 4-70 K 5-20.

Moški sviter iz močne grebeninaste ovčje volne po K 8-60, 9-80, 12-40 in više. — St. 400. Moški pleten jopci iz la vignonjske volne s privihanim ovratnikom, našivi in na prsih z lepimi vzorci, dve vrsti gumbov s tremi žepi, jako stanovito in lepo pleteno. St. 400. 4 velikost, prsna sirjava 42 cm K 6-5 5 " " 45 " 6-60 6 " " 48 " 7-20

Brez privilegiranega ovratnika, enovrsten z 2 žepoma po velikosti K 2-80, 3-20, 3-50, 4-10. — Največja izbira v mojem glavnem katalogu. — Sankarske športne čepice za gospode, dame in otroke in sicer bele, rjave, sive ali barvaste, pasaste K 1-50, 2-10, 2-40. — Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Privatnim naravnost pošilja po povzetju c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu št. 2385 (Češko).**

Glavni katalog s 4000 slikami zastoj in poštne prosto.

V. Parma Balkanska koračnica

za klavir

ki se je igrala prvič 24. t. m. v slovenskem deželnem gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravno izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1-20, s poštino 10 v več.

Avstr. amerikan. zaloga čevljev Prešernova ul. 50.

12.50

16.50

Naši čevlji po kakovosti, priležnosti in eleganci, prekose vsako konkurenco.

Zaloga slovitih „PALMA“ gumijevih podpetnikov.

Velika božična prodaja!

Gudovito nizke cene! Gudovito nizke cene!

Največja zaloga narejenih oblek, zimskih sukenj, ulstrov, pelerin, hlač, telovnikov, klobukov in čepic za gospode in dečke. Vsakovrstni kratki kožuhi, mestni in potni kožuhi z različno kožno podlago. — Največja izbira konfekcije za dame in deklice jopic, paletotov, pelerin, kostumov, kril, bluz, pasov in čepic.

:: Koljeri in muf